

RADOŠNA VIJEST

MISIJSKI INFORMATIVNI LIST
5 KUNA

SIJEČANJ 2000.
ISSN 1331-1204

"Otvorite širom vrata Kristu"

Ivan Pavao II.

SADRŽAJ

RADOSNA VIJEST Godina XXIX.

Broj 1 (311) - 2000.

Otvorite širom vrata Kristu.....	2
Uvodnik.....	3
Fra Filipu se više ne magli pred očima.....	4
Junačka majka	5
Božićno javljanje.....	6-7
Jedan drugi Peru (XLIH)	8
Prijatelji HKR-a školuju buduće svećenike u Kamerunu.....	9
Iz torbe pučkog misionara	10
Obraćanje, himna Križu	11
Odrastao sam u sjeni franjevačkog samostana.....	12-13
Afrička žena.....	14-15
Misijski velikani	14-15
Bog poživio dobre ljude	16
Pisma misionara	17
Mojsije	17
Ujedinjeni u molitvi i svetoj misi	18
Vijesti	19
Susret misionara 1999. (5) ..	20-21
Priopćenje darovateljima	22
Pitanja i odgovori.....	22
Darovatelji.....	23

NASLOVNA STRANICA

Promet
vodenom ulicom
u Beninu

ZADNJA STRANICA

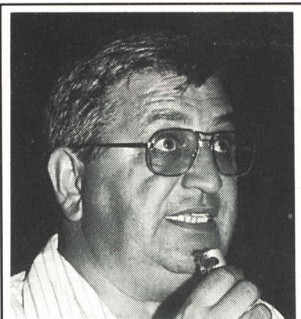
Prodavačice ribe
Benin

Na svetoj misi polnoćki na Božić u crkvi svetoga Petra u Vatikanu ispunile su se riječi jednog od kardinala koji je nakon izbora Karola Wojtyły za Papu 16. listopada 1978. rekao: "Dobili smo papu koji će uvesti Crkvu u treće tisućljeće." To malo proročanstvo ispunilo se u noći između 24. i 25. prosinca 1999. Sveti otac Ivan Pavao II. otvorio je jubilejska vrata na crkvi svetog Petra i tako na simboličan način uveo Crkvu u milosnu godinu Velikog jubileja čijim će završetkom na Bogojavljenje 2001. godine zakoračiti u treće tisućljeće. Dok je Sveti Otac gurao jubilejska vrata i ona se lagano pred njim otvarala, u ušima su mi odzvanjale riječi koje je izgovorio na misi inauguracije 22. listopada 1978.: "Braćo i sestre! Ne bojte se primiti Krista i prihvatiti njegovu vladavinu. Pomozite Papi i svima koji žele služiti Kristu i Kristovom vladavinom čovjeku i čitavom čovječanstvu. Ne plašite se. OTVORITE ŠIROM VRATA ZA KRISTA. Otvorite državne granice, ekonomske i političke sustave, široka područja kulture, civilizacije i napretka njegovoj spasonosnoj moći. Ne plašite se. Krist zna što je u čovjekovoj nutрини. Jedino on zna!"

Promatram toga vatikanskog starca dok sjedi za vrijeme obreda otvaranja jubilejskih vrata. U visini lica lijevom rukom drži se za svoj pastirski štap. Čelo naslonio na štap. Oči zatvorene. On sav nepomičan. Ni jedna žilica ne treperi i ne daje znak života. Leđa pogrbljena. Obuzima me dojam da se na njih svom svojom težinom navalilo svih dvadeset minulih stoljeća kršćanstva. Lice Svetog Oca pomalo prelijeva neko čudno rumenilo. Dublje diše. Najednom odvaja lice od štapa. Kao da se budi. Široko otvara oči. Bistri pogled upire negdje u daljinu. Iznad glava prisutnih. Na oči se navlači lagana suza. Samo što ne prokapa. U širokim zjenicama čitate mu sve one tjeskobne godine i događaje minulih stoljeća. Jasno vidite sve unutarne sukobe i raskole Crkve. I one zapadne i one istočne. Ne čudi što je suza tu na pomolu. To je njegova Crkva. Crkva koju toliko voli i za koju je dao svega sebe.

Ponovno naslanja glavu na pastirski štap. Napušta sadašnjost i plovi u prošlost. Na sljepoočnicama sve vidljiviji otkucaji srca. Jači. Još jači. Hoće li prsnuti? Neće. Vatikanski starac se uspravlja. Otvara oči. One sijevaju. Vidite u njima i Pavla i Augustina i Tomu i Franju i Ignacija i Tereziju i Edit i sibirske i ugandske i kineske mučenike, nebrojeno mnoštvo inih koji ubijeliše haljine svoje u Krvi Jaganjčevoj i čija krv postade sjeme novih krštenika. Starac se uspravlja na noge. Kreće prema jubilejskim vratima. Korak težak kao olovo. Jedva se miče. Centimetar po centimetar. Imate dojam da su se na njegove noge okačile sve sile pakla i priječe ga proći i Crkvu uvesti u treći milenij. Hoće li uspjeti? Sekunde duge kao vječnost. Centimetri koji ga dijele od jubilejskih vrata kao milje. Uspio je. Pada na koljena. Hvali nebeskog Oca za svu dvomilenijsku prošlost i moli ga snagu za novo tisućljeće.

*Auto Pagine
urednik*

FRA STOJAN ZRNO
KONGO

Kamina, 2. travnja 1999.

Dragi don Anto, drage sestre:
Mirna i Fidelis!

Veliki je petak i ne bi trebalo pisati pisma, nego se skrušiti, moliti se Bogu i pripremati se za obred. Tako je to u normalnim uvjetima. A kako kod nas pošta ne radi, onda se ne propušta prilika koja se ukaže da se po nekome pošalju pisma u Europu. Upravo ujutro rano jedan svećenik odlazi vlakom u Lubumbashi. Zato danas pišem pisma, pa makar bio i Veliki petak.

Najviše me potaklo da vam se javim činjenica da sam neki dan dobio naočale koje su "proživjele" čitavu avanturu dok su uredno stigle do mene. Dobio sam i one igracke i bilježnice i olovke iz Ravne Gore. Upravo sam se javio i velečasnom Vladimiru, župniku Ravne Gore.

Dok smo raspakiravali naočale, našem fra Filipu oko je palo na jedne. Kaže, u zadnje vrijeme

dioptrija mu se povećala pa ne vidi dobro na svoje. Probao ih je i vidi čitati kao mladić! Kaže da mu se sad ne dimi pred očima!

Eto, zahvaljujući vama, mnogi su "progledali". Dolaze i iz dru-

Fra Filipu se više ne magli pred očima

gih župa s pismom od svog župnika i moleći da im dadnem naočale. U uredu je prava ceremonija pri traženju onih koje odgovaraju. Dadnem im Novi zavjet pa ako mogu čitati onaj sitni tekst tumačenja, ispod svetopisamskog teksta, onda zaključimo da su naočale dobre. Onim starijima

mnogo svijeta. Samo usred obreda nestalo struje; ostali smo u mraku neko vrijeme. A onda dok su ostali ljubili križ, ja sam se "izvukao" i otišao upaliti agregat.

Da ste bili ovdje na Cvjetnicu! To se ne može zaboraviti. Nedavno ste objavili u "R.v." kako je

Kongo - crkva u Nsambi, misija Kayeye

koji ne vide dobro ni na blizu ni na daleko velim: "Naći ćemo ti naočale da vidiš blizu, da možeš čitati Sveto pismo. A što ne vidiš dobro na daleko, nema veze. Nije dobro sve vidjeti." Doduše, potrudio sam se dugo tražeći naočale s minus dioptrijom za jednu djevojku, učenicu srednje škole koja ne vidi na daleko pa muku muči čitajući što je profesor napisao na ploči. Sad vidi odlično. Čak je i njezina majka koja je ravnateljica u školi došla zahvaliti. Velim: "Pomoli se za 'fra Sulju' i za sestre Fidelis i Mirnu."

Dobio sam i lijekova od MEDIKE (Jukićeva 12, Zagreb). I njima sam zahvalio.

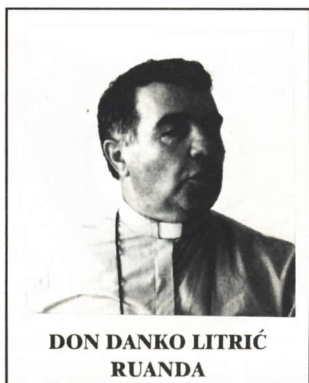
Ove zadnje retke pišem poslije obreda Velikog petka. Bilo je

bilo prije dvije godine. Ovaj put bilo je još svečanije.

Fra Ante Kutleša koji stanuje sa mnom, a zadužen je za sela u Kamini, jutros me je napustio i on će slaviti Uskrs 250 km daleko od mene. Ali zato je fra Filip Sučić blizu, u susjednoj župi, i svaki dan se viđamo. I večeras odoh kod njega na sijelo čim završim ovo pismo.

Prekosutra je Uskrs i ovo pismo neće stići do vas do Uskrsa, ali se nadam da ćete ga dobiti u uskrsnom vremenu. Zato vam svima želim mnogo uskrсне radosti i svako dobro u životu.

Još jednom svima hvala za naočale, i Bog ih blagoslovio. ●

**DON DANKO LITRIČ
RUANDA**

JUNAČKA MAJKA

Ime joj je Patricija. To je staro rimsko ime. Zvuči plemićki.

Udovica. Muž joj je umro pred više godina. Ostavio joj je na brigu šestoro djece: tri kćeri i tri sina. Troje odraslo. Najstariji je Paskal. Slijedi kći Paskalina koja je u krvavom ratu ostala kao mlada udovica s troje djece. Janvier je završio stolarski zanat, ali je bez posla. Troje malih. Rebeka - završila šest razreda osnovne, bez mogućnosti da nastavi dalje školovanje. Amon pohađa četvrti razred osnovne. I najmlađa mala Marija - drugi je razred osnovne škole.

Težak je život udovice. Malo imanje. Ni hrane nema dovoljno, a kamoli za robu, za školu...

Iskra nade bila je u najstarijem sinu Paskalu. Završio je sjemenište i bogosloviju. U rujnu 1996. zaređen je za svećenika. Bio sam mu na ređenju u katedrali. Tada sam ga prvi puta vidio. Jako mi se svidio: fin, jednostavan, veseo. Kažu za njega da se je junački ponio u ratu spašavajući ugrožene, brinuo se za ranjene i bolesne. Ne znam kojeg je bio plemena. Izgleda da je bio mješanac - roditelji različitih plemena.

Nekoliko je puta došao k nama u posjete. Premda nije pripadao našoj župi nego katedralnoj, praktično je bio član naše župe. Kuća je bliže našoj crkvi - i majka i braća dolaze uvijek u našu crkvu.

Biskup mu je dao prvu službu u susjednoj župi Cyahinda. Kao kapelan bio je s jednim starijim svećenikom iz plemena Hutu. Jako lijepo su se slagali i veoma dobro radili. Obadva su ubijena ovih dana dok su vozili bolesnicu u bolnicu. Bila je nedjelja. Mračilo se. Nikad se ne zna niti će se znati tko ih je ubio i zašto. Ima više teorija - na tome će ostati, jer odgovornima nije u interesu da se sazna istina.

Jedini svjedok njihove smrti je bolesnica koja je ostala živa u karoseriji malog teretnog auta. Ona je ispričala kako se zločin zbilo.

Župnik je prihvatio da je vozi u bolnicu. Kapelan Paskal ga nije htio pustiti sama jer se mračilo, a trebalo je proći kroz šumu. Pošli su zajedno. U šumi ih je zastavio jedan naoružani čovjek. Istjerao ih je iz auta. Morali su kleknuti. Dok su bili na koljenima i molili - svjesni da im je kraj - zlotvor ih je iz puške ubio i nestao u šumi.

Ubrzo nakon smrti svećenika i taj jedini svjedok njihova mučeništva - ta bolesnica - nestala je. Govori se da je na meti bio župnik, a "slučajno" je ubijen i kapelan, da ne bude svjedoka. Biskup i obitelji ne smiju kopkati gdje bi moglo biti opasno.

U teškoj nestašici svećenika, dva svećenika manje. Težak udarac za biskupiju, za župu koja ne zna kad će ponovno dobiti svećenika. Ali, svakako, najteže je majci udovici. Njena nada bila je u njemu, sinu svećeniku. On je obećao da će pomoći majci školovati svoju mladu braću i sestre, pomoći sestri udovici da podigne svojih troje siročadi...

Nekoliko dana nakon žalosnog sprovođa pošao sam posjetiti majku. Bilo mi je teško. Što ću joj reći, kako je utješiti. Samo nakon sedam mjeseci što je sin zaređen za svećenika, nakon slavlja mlade mise - ubijen je. Pokušavam si predstaviti stanje majke...

Poručio sam da ću doći. Bilo je pred večer. Namjerno sam tako uredio da ne bi bilo puno vremena. Bojao sam se mučnog susreta i tuge.

Kad sam se spuštao prema kući s jednim malim ministrantom, dječakom iz njihova susjedstva, ona je izišla pred nas. Čudno - nasmijana! Ni traga tuge na njezinu licu. Ni jedne suze u oku... Sasvim vedra pokazuje mi svoju djecu i unučad. Svi me pristojno pozdravljaju, tiho, bez riječi - kako je tu već običaj - s jednim diskretnim zagrijajem. Uvodi me u svoju malu kućicu, u malo predsoblje. Zemljana kućica ožbukana je cementnom žbukom. Pod je isto cementiran. Židovi obojeni. Vidi se da je sve to novo - uređeno za mladu misu.

Sjeli smo. Ostala je ona i najstarija joj kći, te mali Amon. Meni teško u srcu. Ne znam kako započeti, što reći. Bojim se da ne povrijedim ožalošćeno srce. Majka progovara prva. Zahvaljuje da sam došao posjetiti ih. Pokazuje mi mali album slika

od mlade mise sina Paskala. Gledamo. Bilo je lijepo. Tu se pilo, plesalo i veselilo. On, mladi svećenik, lijep na slici kao što sam ga vidio živa.

"Krasan je vaš sin Paskal. Dobar je bio. Lijepo je radio u župi. Bio je odgovoran za mlade na razini biskupije... Ali, zlotvorska ruka vam ga eto..." - pokušavam hrabriti majku.

"Da, da. Bio je dobar moj Paskal" - kaže majka. "Volio me je. I ja sam njega voljela. Počeo se brinuti za mene, za svoju mladu braću. Ali, Bog ga je više volio nego ja. Hvala mu i slava! On sâm zna što je za njega bolje. Tko zna, da je ostao živ - što bi bilo od njega!? Bog ga je pozvao mlada k sebi - nepokvarena - i ja sam sretna. Njemu je lijepo u nebu. A meni kako bude. Važno je da je on sretan u vječnosti... Ja ću njega opet jednom vidjeti i s njime biti. A dobri Bog će se već pobrinuti za moju siročad!"

Sve to govori mirno - kroz stisnute zube - bez suze, bez jecanja.

O, tvrda li srca! O, junačke li majke! To može samo netko tko vjeruje, tko čvrsto vjeruje!

Meni ne preosta drugo već da pomilujem mladog Amona po glavi. Rekoh mu pred majkom: "Tvoj stariji brat je bio svećenik. Ubijen je. Na tebi je da dobar budeš, da dobro učiš i da ga zamijeniš. Umjesto tvoga rođenog brata, ja ću biti tvoj stariji brat. Dok god budem živ, obećavam vam, brinut ću se za te i za tvoju braću - umjesto ubijenog Paskala!"

Junačka mama mi poljubi ruku i zahvali.

Mali Amon kimnu glavom i odvažno reče:

Da, oče, ja ću zamijeniti mog brata Paskala. Ako Bog da, i ja ću biti svećenik!"

Vjerujem mu. Od vjerne, junačke majke moguć je i drugi svećenik!

Božićno javljanje

Božić je obiteljski blagdan kada svi želimo biti u zajedništvu s najbližima. Misijska centrala Crkve u Hrvata u suradnji s Hrvatskim katoličkim radiom već nekoliko godina zaredom za Božić i Uskrs povezuje barem neke naše misionare i misionarke koji djeluju u dalekim zemljama s majkom domovinom, s matičnom Crkvom, Crkvom u Hrvata i s rodbinom po krvi.

Učinili smo to i ove godine. Preko Hrvatskoga katoličkog radija javili su se don Drago Balvanović iz Perua, sestra Celestina Gavrić iz Brazila i don Ivica Kordić iz Zambije. Njihovo javljanje donosimo u Radosnoj vijesti za one čitatelje koji ih nisu čuli preko radija.

DRAGO BALVANOVIĆ

Hvaljen Isus i Marija. Sve vas pozdravljamo iz grada Lime, iz daleke države Peru. Ja sam Drago Balvanović, rodom iz Bosanske Gradiške u banjolučkoj biskupiji. Svećenik sam misionar. Radim ovdje u državi Peru već 14 godina kao hrvatski misionar za Hrvate i ujedno za Peruance.

Prvo ću vam nešto reći o državi Peru, o Limi, da bi naši slušatelji znali nešto o tome. Peru je velika država. Oko osam do devet puta je veća od današnje Hrvatske. Sam grad Lima ima osam milijuna stanovnika. Devedeset posto stanovnika su katolici. Zato i božićni običaji imaju jedan duboki korijen u ovdašnjem stanovništvu. Ove godine priprava na Božić je nešto posebno i ne traje samo ove četiri nedjelje došašća ili adventa, nego mogli bismo reći da se peruanski narod pripravlja cijele godine na proslavu rođenja Isusova i proslavu rođenja na kršćanstva. U svim crkvama i gotovo u svim kućama postavljani su u došašću ili adventu i vama poznati adventski vijenci s četiri svijeeće. Svećenici u vrijeme došašća dijele narodu jedan formular s molitvama koje se svaki dan mole u kućama uz upaljene svijeeće.

O samom Božiću možemo reći da je cijeli grad na nogama. Ako bih htio govoriti nešto o božićnim običajima, možda bi bilo dobro da rekнем da svaka provincija, pokrajina Perua ima drugačije običaje. One vjerske i one narodne, što moram prvo reći o božićnim običajima u Limi a poslije nešto o provinciji. Glavna karakteristika cijeloga božićnog slavlja jest u tome da se u svim kućama nalaze napravljene jaslalice. Kako ovdje nema borova i ne kite se borovi, onda svaka kuća, svaka trgovina, svaki trg ima izložene kipove koji prikazuju Isusovo rođenje. Mi u našoj župi svetoga Leopolda Bogdana Mandića imamo predstavu dvadeset trećega ovog mjeseca, uoči Badnjaka, kada i djeca i stariji prikazuju uživo jedan prikaz Isusova rođenja. Nakon toga gotovo u svim crkvama i oko crkava nalazi se najveći godišnji skup siromašne i potrebne djece. Pravimo za njih jedno posebno božićno raspoloženje s darovima. Dijelimo im darove koje skupljamo gotovo cijelu godinu. Oko Lime nema uopće zelenila pa zbog toga nema ni kićenja borova. Oko Lime je jedan ogromni pojas pustinjskoga pijeska. I oni koji bi možda mogli imati bor, ne kite ga jer smatraju da je to običaj Europe. Imaju zato vrlo često jako velike jaslalice koje se postavljaju po trgovima. U Limi i okolici Lime glavno jelo koje se jede u pola noći nakon mise jest purica i jedna vrsta kvasnoga kruha s grožđicama koji se zove paneton. Mislim da je ovaj običaj došao iz Italije. Svaka kuća dakle ima puricu i paneton koji je često jako lijepo ukrašen. Uoči Božića prodaje se u svakome mjestu. Osim kruha koji obitelj nabavlja

za sebe, obitelj uzima i jedan takav kruh, kolač, koji poklanja susjedu. Uz to se pije piće koje se zove čiča i pravi se od kukuruznog brašna, i to od kukuruza koji je tamne boje. Može se pripremiti i kao sok i kao alkoholno piće. Ovdje se pije i topla čokolada, premda su za Božić velike vrućine. U provinciji je običaj da se pravi kvasni slatki kruh u obliku djeteta. Gotovo svaka kuća nosi taj kruh na blagoslov u božićnoj noći, kao što se kod nas blagoslivljaju jela za Uskrs. Podsjeća me ovo na Trenkove pandure koji su jeli takav kruh, zbog čega su ih se ljudi strašno bojali. Mise su redovito u devet ili deset sati. To je malo tužan običaj. Uvedene su tako rano zbog terorizma koji je vladao u ovoj zemlji i koji je odnio oko 25.000 ljudskih života. I sada su mise radi sigurnosti tako rano. Večera u obitelji počinje točno u pola noći. Svaka obitelj čeka ponoć, čestitaju Božić jedni drugima a onda počinje večera. Kada večera završi, otvaraju se darovi. Budući da smo blizu Sjeverne Amerike, kupovanje darova je postalo balast, teret za obitelj koji zapravo kvari božićne običaje. Proslava Božića ovdje prestaje s prvim danom. Ostali dani se ovdje ne slave. I za Božić i za Novu godinu pale se veliki vatrometi. Prave se veliki tornjevi od šećerne trske. Mi ovdje kod naše crkve pravimo toranj visok 16 metara koji se ukrasi s natpisima: "Živio Isus", "Živjela Djevica Marija", "Živjela sljedeća Nova godina". Poslije mise taj se toranj od trske zapali uz pljesak, uz pjesme, uz ples, uz klicanje Isusu i Blaženoj Djevici Mariji. I za Novu godinu pravi se isti toranj pred državnim institucijama. Moram konstatirati da se ovdje puno više slavi Veliki tjedan i Uskrs nego Božić. Ovdje se, recimo, radi na sam Badnjak do podne. Ne radi se samo na prvi dan Božića, a ostale dane se radi.

Ovdje ima jedan lijep običaj koji ne postoji u Hrvatskoj. Ovdje svećenik izlazi poslije svake svete mise na vrata crkve da se susretne sa svijetom i da blagoslovi svakog vjernika pojedinačno. Svi pristupaju svećeniku, i djeca i odrasli, i mole blagoslov. Neki dan dođe mi jedan dječak i dovede svoga manjeg brata i pita me mogu li i njega blagosloviti. Pitam ga zašto želi da i njega blagoslovim. Kaže mi: "Kao što ste zagrlili malog Isusa pod misom, zagrlite i moga brata." Razumije se da sam ga zagrlio.

Ovom čestitkom želim zagrliti sve oce biskupe Crkve u Hrvata, moga banjolučkog biskupa Komaricu u Banjoj Luci, kardinala Puljića i nadbiskupa Bozanića, osoblje u Misijskoj centrali, don Antu Burića, sve svećenike, časne sestre, moje rođake. Grlim sve vas vjernike i sve ljude dobre volje iz ove daleke zemlje s Isusovim blagoslovom: Neka vam bude sretan Božić i porođenje Isusovo - vaš *Drago Balvanović, misionar*

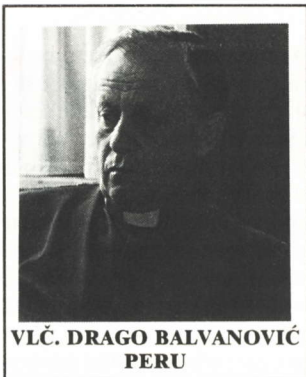
CELESTINA GAVRIĆ

Dragi prijatelji, hvaljen Isus i Marija. Zahvalna sam dragom Bogu, Misijskoj centrali s velečasnim Antom Burićem i svima koji su omogućili ovo javljanje i pružili ovu priliku u kojoj želim uputiti srdačan pozdrav svima vama, dragi slušatelji Hrvatskoga katoličkog radija, vama iz Radija Vrhbosna i svim prijateljima misija. Moji pozdravi stižu iz dalekog i vrućeg Brazila gdje se nalazim već 14 godina s još četiri hrvatske sestre karmelićanke Božanskoga Srca Isusova. Ovdje više nismo skupa. U zajednici s Brazilkama, koje su nam se pridružile, danas su karmelićanke Brazilke kao i mi Hrvatice razdijeljene u tri zajednice. Brazil je zemlja vruće tropske klime. Dakle nema snijega za Božić. Brazil je također zemlja velikoga prirodnog bogatstva, ali u svome velikom dijelu zemlja vrlo nerazborite podjele tog bogatstva. Zajednica u kojoj se ja nalazim nalazi se u državi San Paolo i po sebi ovdje ne bi trebalo biti siromaha, siromašnih, kako se vidi s onoga ljudskog stajališta. Međutim, ono postoji i ono je posljedica masovnih doseljavanja iz dijelova zemlje koji se nalaze u bijedi gdje se čak umire od gladi. A ako ne, trpi se velika nestašica. Ovdje se nalazimo u naseljima toga naroda koji riskira sve i dođe ovdje. Ovdje ih čeka ista situacija jer nemaju ništa i nikoga svoga. Riskirali su i došli su. Tako se stvaraju ona naselja poznata pod imenom favele gdje narod živi u kolibama od starog lima i kartona. Pa se pitamo kako onda takve grupe naroda slave Božić. Vrlo malo svoga tradicionalnog oni donesu sa sobom. A mi ovdje molimo s njima devetnicu za Božić. Gdje god ima kakav organizirani pastoralni rad, stvaraju se manje grupe da bi se u što više kuća molila devetnica. Za to imamo već pripremljen materijal pa to slijedeći, oni mogu i sami voditi. Tako imamo više grupa i u više kuća devetnice. Mnoge od tih obitelji ovise o našem radu ili o radu naših župa koje ih pokušavaju organizirati da bi uopće preživjele te obitelji. Onda se pred Božić organizira skupljanje da bi im se na vrijeme dalo dovoljno namirnica da imaju za Božić. Kada imamo robe, i to im dobro dođe. Vi sebi, dragi prijatelji, ne možete ni zamisliti da na sam Božić po cijele obitelji dođu na misu u poderanoj odjeći. Oni to operu i bude čisto i uredno, ali poderano. Oni su sretni i presretni da su i to dobili da mogu u "novoj" odjeći slaviti Božić. U ovoj situaciji nemamo vremena da opišemo jedan konkretan doživljaj, ali su brojniji nego si možete zamisliti. Pa evo, dragi prijatelji, dok pokušavam približiti našim siromasima tajnu Božjeg utjelovljenja, i vama želimo sretan, blagoslovljen Božić. Sretan Božić i sveto porođenje Isusovo mojim prognanim roditeljima, rodbini po četiri zemlje gdje su raspršeni, svim prijateljima, svim župljanima župa kroz koje smo svih nas pet prošle ili ih posjetile u našim dolascima u domovinu odavde iz Brazila. Sretan i blagoslovljen Božić našim sestrama u svim zajednicama gdje se nalaze. Našoj provincijalnoj poglavarici sestri Ani Mariji, svim slušateljima Hrvatskoga katoličkog radija i Radija Vrhbosna. Svim prijateljima misija. Bog vas blagoslovio u jubilarnoj dvijetisućitoj godini. Molite da nam Bog dade milost da možemo svjedočiti i uvjeravati sve ljude dobre volje da je ljudsko dostojanstvo najveće vremenito bogatstvo i da je tome dokaz utjelovljenja Sina Božjega. To vrednovanje bogatstva ljudskog dostojanstva očituje se u poštivanju svih ljudi u tome da im omogućimo koliko je do nas dostojan ljudski život. Da s njima podijelimo ono što imamo, pa i svoj vlastiti život. A onda se možemo nadati da će prihvatiti našu vjeru, tu vjeru koja je kadra nas tako voditi u životu i da će i oni ozbiljno živjeti. Pa eto, dragi prijatelji, takav sretan Božić i takvu jubilarnu godinu vam želimo i mi sestre karmelićanke Božanskoga Srca Isusova iz Brazila. Bog vas blagoslovio i molite za nas.

IVICA KORDIĆ

Ja sam Ivica Kordić, svećenik krčke biskupije. Radim kao misionar u Zambiji. Najprije sam bio u biskupiji Livingstone a od prije dvije godine ovo je postala samostalna biskupija, biskupija Mongu. Ovdje sam župnik u katedrali. Situacija u Zambiji zadnjih godina dosta je teška. Pogotovo za domaće ljude. Prema nekim podacima, više od 70% ljudi živi ispod linije siromaštva. Tako da je ekonomska situacija jako teška. Uvoz je veliki a izvoz gotovo nikakav. Što se tiče zdravstvene situacije, tu je još i gore. Bolnice su bez osnovnih lijekova, bez zavoja, bez rukavica, bez najosnovnijih stvari. Onaj koji ide u bolnicu, mora sa sobom nositi i rukavice i vatu i zavoje i što god može kupiti. Situacija s AIDS-om je isto dosta teška. Kažu da je više od 25% Zambijaca između 15 i 49 godine zaraženo AIDS-om. Čujemo da je i sa siročadi situacija isto jako teška i da je Zambija čak na prvom mjestu po broju siročadi u svijetu. Školstvo je isto u teškoj situaciji. Sve manje djece ide u školu a sve je veći broj djece izvan škole jer jednostavno ili nemaju roditelja ili ne mogu platiti sve što treba za jednu godinu. Što se vjerskoga života tiče, tu je situacija drugačija. Sloboda vjere je velika. Predsjednik Zambije proglasio je Zambiju kršćanskom zemljom službeno. Ako se ne varam, to je jedina zemlja u svijetu koja je službeno proglašena kršćanskom. Na žalost, puno je toga rečeno, ali što se tiče života, situacija je drugačija. Ima jako puno krađe, kriminala, nemoralna i sličnih stvari. Tako da se mnogi pitaju je li proglašenje zemlje kršćanskom bilo čemu pridonijelo ili nije. Božić je blizu pa se i mi spremamo za Božić. Gledajući okolo, malo se što vidi. Nema nekih velikih oglasa, velikih dekoracija po ulicama, nema božićne glazbe i tako dalje. Ali što se crkvenoga pogleda tiče, tu je opet situacija drugačija. Škole su sada zatvorene jer ovdje škole završavaju u jedanaestome mjesecu tako da su za Božić djeca slobodna. Zbog toga svaki dan imamo jako puno djece oko crkve. Neki se spremaju s igrokazom za Božić, neki vježbaju u zborovima. Imamo tri zbora. Engleski, Lodi zbor i dječji zbor. Oni se svaki dan sastaju i vježbaju pjesme.

Djevojčice se spremaju s plesom, a ministranti vježbaju ministriranje za Božić. U župi je uglavnom naglasak na pojedinačnoj pripravi kao i na pripravi u obitelji i u malim kršćanskim zajednicama. Osobito naglašavamo na pomirenju s Bogom i međusobno. Tu je dakako obitelj u središtu pozornosti. Čak smo proizveli neki program službe riječi, koji svaka obitelj može dobiti i to imati kod kuće kao program pomirenja u obitelji. Kao što znadete, na Badnjak se službeno otvara jubilarna godina. Ovdje se očekuje da će svaka mala zajednica i svaka grupa koja postoji u župi, kao što su ženske organizacije, Marijina legija, mladi, obiteljska grupa, crkveno vijeće, iznijeti svoj program i dati obećanje pred biskupom za rad i program u jubilarnoj godini. Tako da očekujemo da će s Badnjakom jubilarna godina započeti i da će se ljudi ovdje više zauzeti oko toga. Osobito na izgradnji svoga kršćanskog života. Kako je Božić blizu, ja bih iskoristio ovu prigodu da čestitam Božić najprije svome susjedu iz djetinjstva a sada zagrebačkom nadbiskupu Josipu Bozaniću i želim mu obilje duha mudrosti u vođenju Crkve u Hrvata. Također čestitke svim nadbiskupima i biskupima, onima aktivnim i onima u mirovini. A posebno mome biskupu Valteru. Čestitam i svim svećenicima krčke biskupije kao i ostalim znanim i neznanim. Svakako i čestitke svima u centrali. Neka dolaskom novorođenoga zavlada mir, pravda, poštenje. Neka se učvrsti vjera i neka se ljudski, politički i ekonomski život gradi na temelju evanđelja. Osobno bih htio čestitati Božić svojoj mami koja je na Rabu u Banjolu, kao i svome bratu Željku s obitelji i nećakinji Lauri s obitelji. Osim rodbine prijatelja i znanaca želim sretan Božić svim Vrbničanima, na čelu sa župnikom Josipom, jer Vrbnik je uvijek bio polazna točka u mome životu. Vjerujem da su Vrbničani uvijek bili iza mene, pogotovo od osamdeset šeste godine otkad sam otišao u misije. Želim da se i po današnjoj generaciji tradicija čvrste vjere i svećeničkih i redovničkih zvanja nastavi i da jubilarna godina donese pomirenje među obiteljima i rodbinom. I na kraju bih čestitao sretan Božić svima u ime Frane Markića Aleluje.

VLČ. DRAGO BALVANOVIĆ
PERU

Za ovu popularnu priču kažu da je podrijetlom iz Tajlanda, a može biti po svojoj pouci iz bilo kojega dijela svijeta - jer nas uči ljubavi.

Bio jednom jedan ratnik. Sudjelovao je u mnogim ratovima kao plaćenik. Ubijao je, krao, silovao, davio i palio i slušao jauk djece, žena i ljudi.

Sve dok se jednog dana nije umorio od tolikog zla.

Odbacio je svoje oružje i pošao na put, sâm, tražeći hranu od kuće do kuće, od mjesta do mjesta. Jednog dana mu rekoše da u šumi živi jedan starac, mudar, koji poučava one koji žele saznati put mira i mudrosti. Anjemu je trebalo mira.

Nakon toga je pošao u šumu i došao do mjesta gdje je bila jedna koliba. Stari mudrac je izišao i pozdravio ratnika s prekrasnim smiješkom, smirenim.

Ratnik mu je izložio kako traži mir i smirenje nakon tolikih godina nasilja. Mudrac ga je poučavao mjesec dana kako će razmišljati i prosuđivati, kako uspostaviti ravnotežu u svom umu, kako pronaći mir u dubini srca, kako vidjeti u svakoj stvari nešto lijepo, vidjeti više od same spoljašnosti. Poslije mjesec dana ratnik oputova vrlo sretan u namjeri u život primijeniti ono što je naučio od učitelja i kako bi započeo s cvjetanjem novoga mira u svojoj duši.

U toku jedne godine primjenjivao je naučeno, ali nije mogao pronaći mir u svome srcu. Započinjao je vježbe meditacije ali bi mu se uvijek vraćale strašne slike mrtvih, nasilja, krv, rat... Odlučio se vratiti učitelju. Kada je došao, reče mu: "Učitelju, nisam mogao pronaći mir u svome srcu, pouči me ponovno." Učitelj, vrlo smiren i s istim smiješkom smirenja nastavio ga je poučavati. Još jednom mu je izložio kako treba vidjeti u svakoj stvari nešto lijepo i pronaći u dubini srca mir koji preobražava svijet.

JEDAN DRUGI PERU

PUTOPISNI ZAPIS
MISIONARA DRAGE BALVANOVIĆA (XLIII)

PARTIJA ŠAHA

Ponovno je ratnik otišao zadovoljan i siguran da će moći u potpunosti primijeniti što je naučio. Ali opet su došle slike koje mu nisu dale mira: prikazi rata, jauci i plač, zapomaganja. Zamalo je ratnik počeo sumnjati u svoga učitelja, ali se ipak vratio u šumu. Ovaj put s velikim nepovjerenjem.

Kada ga je starac primio, ratnik mu reče: "Ti si stari lakrdijaš, tvoje pouke ne vrijede, ne znaš ništa, prevario si me." Starac mu je odgovorio s pitanjem: "Znadeš li igrati šah?" "Da", odgovori ratnik. "Dobro. Ti i ja igrat ćemo partiju šaha.

licu stalno treperio blaženi smiješak. Razmišljao je o sljedećem potezu. Što je partija više odmicala, sve se više bojao. Osjećao je hladnu ruku smrti na svom vratu i gledajući mač razmišljaše: "Ovaj starac nema nikakvu grižnju savjesti. Ubit će me. Moram se oduprijeti. Moram se smiriti i igrati dobro." Počeo je tada disati kako ga je mudrac ranije učio i tako je umirio svoju dušu. Pronašao je mir u dubini srca i dao novo svjetlo svome umu.

Pronašao je mogućnost kako spasiti svoga kralja, organizirati svoju obranu i nakon toga napasti. Počeo je uzimati više figura od starca: pješaka, konja, nakon toga kulu i napokon njegovu kraljicu. Sada je vidio kako stari mudrac gubi igru. Imao je skoro pobjedu u svojim rukama.

Nedostajao mu je samo potez za mat. Podigao je kulu i razmišljao: "Sada ću ti, stari mudrač, odsjeći glavu." Čim mu je ta misao proletjela kroz glavu, u srcu mu se pojavio neki čudan osjećaj. Ruka mu je zastala u zraku i kula među prstima. Ne mičući

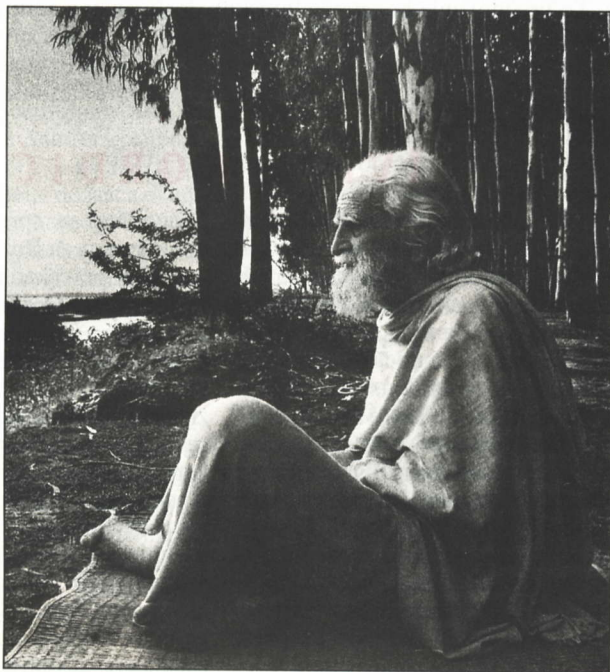
se, ratnik je razmišljao: "Zašto ubiti ovoga starog čovjeka? Učinio je puno za mene. Proveo je mnogo vremena poučavajući me. Ne, ne mogu ga ubiti. Ne mogu to učiniti..."

Vratio je kulu na njeno mjesto i pomaknuo pješaka. U tom času mudrac je razbacao sve šahovske figure po podu i rekao ratniku:

"Ratniče, razumio si. Prvo treba pobijediti strah, nakon toga može doći ljubav."

"Tko ljubi brata svojega, u svjetlosti ostaje" (1 Iv 2,10).

Lima, 19. ožujka 1999.

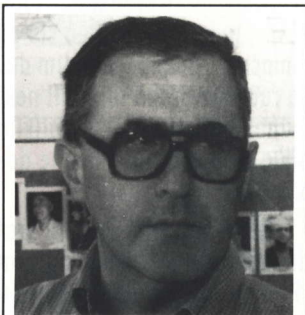
Ali razlika je ove igre od normalne igre šaha u tome što će onaj tko pobijedi odrubiti pobijeđenom glavu mačem" reče starac bljeskajući mačem. Ratnik nakon razmišljanja prihvati jer je znao da je dobar igrač. Nakon sporazuma starac donese ploču šaha iz svoje kolibe i započese igru u sjeni jednog drva a u blizini mača. Nakon nekoliko poteza ratnik izgubi jednog lovca i konja. Nakon petnaestak poteza izgubi i kulu. Nakon dvadeset poteza njegova kraljica i kralj nađoše se u opasnoj poziciji. Ratnik je promatrao mudraca, starca na čijem je

**HRVATSKI
KATOLIČKI
RADIO**

PRIJATELJI HKR-a ŠKOLUJU BUDUĆE SVEĆENIKE U KAMERUNU

RADNI DAN U SJEMENIŠTU

**VLAČ. KARLO PRPIĆ
KAMERUN**

Što radimo, kako živimo, kako nam izgleda radni dan? Ne vjerujem da se puno razlikujemo od sličnih ustanova širom svijeta. "I zimi i ljeti", tj. u kišnom i sušnom razdoblju ustajemo u 5,15.

Jutarnjoj meditaciji i euharistiji posvetimo otprilike jedan sat. Doručak uzmemo s nogu i brzo u školu koju naši dečki s ostalim vanjskim

đacima pohađaju u mjestu (5 km). Objed nam priprema školska kantina a kad završe predavanja, oko 14,30, vraćamo se na "sveto brdo". Odmor, šport, šetnja ili studij po želji ispunjavaju prve večernje sate (ovdje sunce zalazi oko 18 sati, mi smo na trbuhu Zemlje - ekvatoru) u očekivanju večernjeg obroka u lijepom ambijentu sjemeništa dalekom od svake gradske buke. Svaki dan jedna grupa od tri sjemeništarca priprema taj večernji obrok - dio njihova radnog "praktikuma"... I rublje si sami peru i glačaju i to najsigurnijim glačalom - na ugljen.

Oko 19 sati zvono sve poziva na potpunu šutnju. Početak je duhovnoga štiva. Slijedi večernja molitva i razlaz po prostorijama na obvezni studij. Dan završavamo gašenjem svjetla oko 22,30. Maturantima se još može pogledati kroz prste kojih tridesetak minuta.

U kući dakle imamo struju ali nemamo televizor, i to je svjesna odluka. Za novosti nam služi radio.

Za duhovno vodstvo sjemeništaraca svake godine tražimo prijeko potrebnu pomoć svećenika iz mjesta. Dodajmo k tome i nekoliko mješanih rekolekcija i godišnje duhovne vježbe. "Vrhunac" školske godine je veliki izlet - naš Emaus - po Uskrsu, od obično dva dana u neki još neotkriveni kutak zemlje: rezervati, nacionalni parkovi...

Vrijedi spomenuti i pastoralne aktivnosti naših maturanata.

Subotom popodne ili nedjeljom nakon jutarnje mise posvete koji sat vjeronauka djece ili animiranju raznih pokreta Katoličke akcije za mladež.

Subotom uvečer ne propuštamo tjedne konferencije isključivo duhovnoga karaktera.

Čitatelji ovoga teksta primijetiti će da ni na jednom mjestu ne spominjem svoje suradnike. To je ta neobičnost i iznimka koja našu kuću čini znatno različitom od ostalih sjemeništa. Već sam niz godina jedini odgovoritelj i "poglavar" ovim mladićima. To rječito govori o kakvom se kroničnom i teškom nedostatku "duhovnika" radi u ovoj biskupiji.

- Nastavlja se -

Misijska akcija prijatelja HKR-a

Hrvatski katolički radio je u rujnu 1998. godine pozvao svoje prijatelje na pomoć misijama. Do studenoga 1999. pomoć je bila usmjerena isključivo za školovanje sjemeništaraca u Kamerunu. Od tada jednim dijelom odlučili smo tu misijsku akciju malo poopćiti i usmjeriti potrebama i drugih naših misionara.

Veći dio, više od dvije trećine (70%) i dalje ćemo slati malom sjemeništu u Kamerunu, radi kojega je i započela misijska akcija prijatelja HKR-a, a drugi dio (30%) prikupljenih novaca slat ćemo za neku drugu potrebu koja se pokaže gorućom.

U prosincu 1999. prijatelji HKR-a su za misije uplatili ukupno 3.217,00 kuna. Za školovanje sjemeništaraca u Kamerunu poslat ćemo 2.252,00 kune (70% od prikupljenog iznosa u prosincu 1999.), a preostalih 965,00 kuna (30% od prikupljenog iznosa u prosincu 1999.) poslat ćemo o. Gerardu Žerdinu u Peru. Otac Gerard Žerdin, o. Remigije Mlinarić i brat Tomislav Hruška djeluju u ogromnim prostranstvima Amazonije. Zbog teških komunikacija i velikog područja odlučili su podići katoličku radiopostaju. Prilog prijatelja HKR-a od 30% prikupljenog u mjesecu prosincu biti će poslan u tu svrhu.

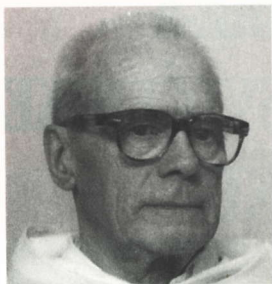
Hvala čitateljima *Radosne vijesti* koji su pristupili sustavu *Prijatelji HKR-a*.

Ako i vi želite postati prijatelj Hrvatskoga katoličkoga radija nazovite nas na tel. 01/460-99-99.

Jerko Šišić, voditelj sustava *Prijatelji HKR-a*

Prijatelji HKR-a koji su pristupili misijskoj akciji u prosincu 1999. (akcija započela u rujnu 1998.)

Irena Posilović, Tanja Živković, Zoran Blagdan, Terezija Višak, Žarko Macola, Darinka Marković, Marija Matijević, Ankica Šala, Olga Koller, Ivan Sporinki, Marija Špoljarić, Dario Koščak, Ljiljana Klobučar, Mirta-Dagmar Mukić, Vladimir Kajdi, Nada Ružić, Josip Sejtko, Zora Dolar, Stefica Grubar, Marija Marcinjaš, Đurđa Stefanec, Vinko Beljo, Blaženka Sajko, Jadranka Ostojić, Božana Blašković, p. Josip Sremić, Barbara Faccini, Juretić, Marijana Franolić, Ljiljana Kovačević, Snježana Strbad, Božica Lah, Zdenka Mravunac, Ivka Bahtat, Terezija Jurković, Olga Rudin, Ljubica Paić, Marija Turk, Vesna Fidermuc, Mira Burburan, Danica Mihaljević, Ana Vrček, Zdenka Čičak, Mirjana Juras, Anda Domić, Nedjeljka Sendo, Zorka Biočić, Marica Laštro, Katarina Špernjak, Ivanka Furlanis, Ankica Kos, Anđela Putarek, Stefica Kolega, Mato Fofić, Marica Luštica, Blaženka Blažević, Željko Žigante, Ana Bilas, Nino Ilić, Božica Pratnemer, Marija Blažen, Elza Kozinović, Mirjana Nižetić, Marijo Dunatov, Kristina Kučan, Branko Topić, Spomenka Petković, Boris Vujić, Tomislav Vrsalović, Vlasta Mihajić, Ankica Vrgašević, Stanislava Carev, Branko Pavlinić, Amalija Karamatić, Stjepan Škalec, Đurđica Skelin, Željko Periša, Antonio Bosio.

FR. DRAGO KOLIMBATOVIĆ
OP

SVEĆENIKOVA MAJKA

Bio je izvanredne ljepote; upravo šarmantan. Za njim su ludovale ne samo djevojke nego i mlade žene. Napastovale su ga gdje god su samo mogle. Nisu birale ni mjesto ni način; čak i dok je misio. A jedna od djevojaka mi reče da bi pregorjela sve na svijetu kad bi ga uspjela izvući iz reda i dobiti za muža...

Poslije jedne trodnevne koju je on održao u čast svete Vičence u Blatu na Korčuli, naš je otac provincijal zapitao tamošnjeg župnika kakav je bio odziv vjernika na njegovim propovijedima. "Vrlo dobar, mimo svakog očekivanja!" odgovori župnik. "A je li započinjao svoje propovijedi riječima: 'Dragi moji slušatelji!' ili: 'Dragi moji gledatelji!'"

Očito, i njegov vrhovni starješina bio je svjestan njegove ljepote i pomalo strahovao nad njim. Tako je to: ako si lijep, čini se da si i u apostolatu uspješniji, ali zato u trajnoj opasnosti od Adamovih kćeri. A ako si ružan, odnosno ako misliš da si ružan, jer je ljepota uvelike relativna, patiš od kompleksa manje vrijednosti i vjeruješ da je čak i tvoj apostolat zbog toga manje uspješan. Tako - bio lijep ili ružan - zlo i naopako! Doista, i fratarski je život borba, pa čak i sa stajališta tjelesne privlačnosti. Ipak, onaj koji poduzima što god je u njegovoj moći da u toj životnoj borbi izdrži do kraja, a uz to ima u pozadini četvrtinu onih koji se za njegovu ustrajnost mole i žrtvuju, izdržat će, usprkos svemu! A ako je među moliteljima i žrtvovateljima i vlastita majka - pobjeda je osigurana! Drugačije ne može ni biti! Jer "žene će navijek biti utrobom i kolijevkom, ali nikada grobom. Mi umiremo da bismo mogle životu dati život; isto kao što i prsti naši predu konac za haljinu koju nikada neće nositi... I zbog toga tugujemo, a ipak nas sve to ispunja radošću" (Halil Đubran: "Isus Sin Čovječiji", str. 125). Te se riječi mogu primije-

niti na svaku pravu majku, ali je značajno da ih H. Đubran stavlja u usta jednoj susjedi Blažene Djevice Marije. Dakle, te bi riječi najsavršenije pristajale na usta idealnih svećeničkih majki. A upravo majka mog subrata bila je jedna od takvih. Ona je doista "svoju djecu odgajala, rađajući ih toliko puta koliko je puta zapazila da se od Boga odvrću" (A. Augustin, *Lspovijesti*, 9.9).

Trideset petih godina svoga života, u godinama najzrelije ljepote i šarma, moj je subrat bio vjeroučitelj i neslužbeni kapelan u jednoj našoj samostanskoj crkvi, jednoga našeg velegrada. U tom svojstvu svake je godine pripremao skupine prvopričesnika i krizmanika kao i po koji mladi bračni par. Budući da u ono vrijeme nije nikome bilo lako doći do potrebnih sredstava za život, moj je subrat omogućio jednoj mlađoj fotografkinji da dođe na relativno lak način do lijepe zarade: fotografirala je skupine i pojedince njegovih prvopričesnika, krizmanika i mladih bračnih parova. Treba li se onda čuditi da je ta mlada žena bila sva zaokupljena mišlju kako da mu se oduži. Najviše je postigla kad ga je uspjela nagovoriti da ga smije fotografirati. Uvjerila ga je da će u izlogu njezine radnje, uz sliku njegovih vjeroučenika slika njihova vjeroučitelja biti najbolja propaganda za njegov rad s mladima. Sliku je povećala, uokvirila u prekrasan okvir i tako uokvirenu njemu poklonila...

U izlogu njezina lokala njegova je slika bila nenatkriljiva atrakcija. Njegove obožavateljice satima su stajale pred izlogom pomalo nesretne što sliku svog idola ne mogu kupiti...

Moj subrat nije mnogo držao do svoje ljepote, zato je svoju sliku poslao svojoj majci, a ona ju je stavila u sobu koja se u Dalmaciji zove "tinje". U nju kućna čeljad rijetko ulazi, a služi kao soba za primanje gostiju. U njoj se u posebnoj vitrini drže sitne kućne dragocjenosti. Po njezinim zi-

dovima izvještene su slike članova obitelji, naročito djece iz njihova najranijeg djetinjstva, po koji starinski predmet - lula, sablja, samokres; tu je i koji goblen što ga je izradila domaćica - majka u mladim danima, po koja ručno izvezena torba ili neki komad narodne nošnje. Među tolikim izlošcima i slika mog subrata našla je doлично mjesto...

Došli su i ljetni praznici. Moj subrat našao se jednoga dana sa svojom majkom u sobi za primanje. Kad je ugledao svoju sliku, zapitao će je:

"Onda, majko, što ti se čini od moje slike?"

"Lijepa je... A tko ti je to izradio?"

"Jedna fotografkinja."

Nato majka zašuti. A jer je sin poznavao svoju majku i jer je slutio o čemu razmišlja, ponovno je zapita:

"A što si zašutjela?"

"Sinko, kad me pitaš, kazat ću ti. Voljela bih da je fotograf nego fotografkinja!"...

Ona je i ovom prigodom - Bog zna po koji put - ponovno i ponovno rađala svoga sina...

U Rijeci, 25. kolovoza 1999.

EDITH STEIN, ŽIDOVKA, KRŠĆANKA I MUČENICA:**Obraćanje, himna Križu**

PREVEO:
SINIŠA TURINA, prof.

"Ništa nije rječiti-
je od ušutka-
nog križa."
Ivan Pavao II.
podigao je glas izgovarajući te riječi prigodom ceremonije kanoniziranja svete Terezije Benedikte od Križa 11. listopada prošle godine u bazilici svetog Petra. U svijetu kulture i povijesti poznatija kao Edith Stein, ta je karmelićanka znala reći kako se Križ može razumjeti ili naučiti samo ako se ponese i ako se na njega bude raspjet. I zaista, ona, kao Židovka, kršćanka, karmelićanka i filozof, postala je žrtvom totalitarističke nacističke hereze koja ju je najprije zatočila u logor Birkenau a kasnije i usmrtila.

Mučenica je živjela od 1891. do 1942. Već je bila poznata kao učenica filozofa Edmunda Husserla kada je kroz čitanje glavnog djela njene imenjakinje, također karmelićanke Tereze Avilske, konačno dosegla Kristovu istinu koju je strastveno i uporno tražila otkada se počela služiti razumom. Edith Stein je tako postala simbolom čovječanstva ovog stoljeća koje uporno i dosljedno traži istinu, a istodobno prolazi i kroz najbolnija i najdramatičnija iskustva u povijesti čovječanstva. Edith se obratila na katoličanstvo 1922. godine prošavši kroz dramatične sukobe s obitelji i okolinom iz koje potječe. Godine 1933. ulazi u Karmel na datum koji se čudesno podudara s

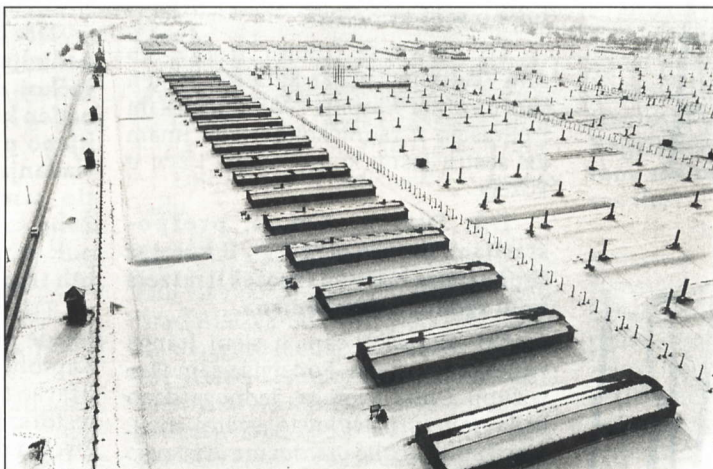
Edith Stein

nekim povijesnim događajima: 1922. fašizam dolazi na vlast u Italiji a 1933. nacizam u Njemačkoj.

Edith se posvetila proučavanju i produbljivanju kršćanske istine. Napisala je komentar o svetom Ivanu od Križa koji danas smatramo jednim

Karmelićanka je stoga mučenički ubijena plinom u jednoj kućici uz rub šume, a zatim je spaljena, skupa s ostalim žrtvama na jednoj livadi.

Posjet mjestu Edithina mučeništva preplavljuje nas emocijama i duboko potresa. Edith je živjela svoj Križ zato što je bila Židovka i kršćanka. Time je postala simbolom povezanosti dvaju naroda koji osjećaju poziv istoga Boga na izvršenje misije u svijetu. Progonjena upravo u stoljeću u kojem su se dogodile najveće tragedije u povijesti, među kojima i genocid nacista nad Židovima te genocid komunista nad seljcima, intelektualcima, radnicima i protivnicima režima. Taj je genocid odnio dva milijuna života i okrvavio konac ovog tisućljeća kao nikada u povijesti.

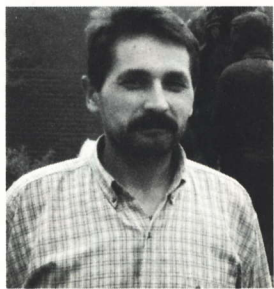
Koncentracijski logor u Auschwitzu

od klasika kršćanske mistike. I ona se sama popela na križ rasiističkog proгона kada je bila uhićena u Nizozemskoj, kamo je bila poslana kako bi izbjegla njemačke kontrole. No, Hitlerove su horde preplavile i Nizozemsku, a slijedom jednog sukoba s katoličkim biskupima, upravo u svezi s rasnim pitanjem, dana je zapovijed da se uhititi svi Židovi, počevši od onih koji su se obratili na katoličanstvo.

Edith je dakle skupa s jednom sestrom progonjena zato što je bila Židovka i katolikinja. Uhićena je i deportirana u logor Birkenau u kojemu još nije bilo plinskih komora ni krematorija.

U jednom i drugom genocidu, kršćanski mučenici - progonjeni i ubijani zbog toga što su kršćani ili zbog njihova svjedočenja za vjernost i milosrđe, kao na primjer sveti Maksimilijan Kolbe, ili zbog toga što su branili ljudsko dostojanstvo, kao što se to dogodilo pastoru i luteranskom teologu Dietrichu Bonhoefferu, ili jednostavno zbog mržnje prema kršćanskoj vjeri, kao što je to bio kardinal Stepinac koji je proglašen blaženim u listopadu prošle godine u Mariji Bistrici - vrlo su brojni.

Oni su, po Edithinim riječima, postali učiteljima Križa, jer Križ je bila njihova katedra.●

FRA TOMISLAV HRUŠKA
PERU

ODRASTAO SAM U SJENI FRANJEVAČKOG SAMOSTANA

OSOBNNA

KARTA

MISIONARA

Cijela Europa zadnjih nekoliko godina bilježi pad broja svećeničkih i redovničkih zvanja. Normalno je da s tim ide i pad broja misijskih zvanja. Misijska zvanja u svakom narodu očituju vitalnost te mjesne Crkve. Stoga nas veseli svako novo misijsko zvanje. Nedavno smo u Radosnoj vijesti pisali o dvojici otaca verbita koji su ređeni za misije. U ovom broju donosimo osobnu kartu misionara Hrvata koji je odlučio svoj misionarski poziv ostvariti u dalekom Peruu. Riječ je o časnom bratu franjevcu zagrebačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Tomislavu Hruški. Osobnu kartu fra Tomice za Radosnu vijest kroz razgovor s njim pripremio je naš misionar u Peruu velečasni Drago Balvanović, svećenik banjolučke biskupije.

Prvi put ove godine na Misijsku nedjelju skupili su se u našem hrvatskom centru svetog Leopolda Mandića u Limi naši misionari koji djeluju u Peruu: fra Rafael Lukarić, fra Remigije-Tomo Mlinarić, fra Tomica Hruška.

Mnogi naši misionari pošli su na misionarsko polje rada bez puno najava i svećanih oproštaja, gonjeni Isusovim poslanjem: "Idite po svem svijetu i naviještajte evanđelje svakom stvorenju." Tako je učinio i fra Tomo Hruška, franjevački brat, član zagrebačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

Donosim ovdje dio razgovora koji sam vodio s fra Tomicom.

DB: Tomice! Molio bih te za čitatelje Radosne vijesti nekoliko podataka o sebi samome.

TH: Zovem se Tomica Hruška. Sin sam Vladimira i majke Katarine. Rođen sam u Požegi 9. srpnja 1965. Rođen sam i odrastao u radničkoj obitelji. Imam još sestru Jasnu koja je udata i živi u Požegi.

DB: Djetinjstvo si, pretpostavljam, proveo u Požegi. U kojoj si župi najviše boravio i možeš li mi reći koju zgodu iz tog vremena.

TH: Odrastao sam u sjeni franjevačkog samostana. Ponajviše sam išao u župu Duha Svetoga. Jednoga dana kada sam prisustvovao svetoj misi, otac Teofil Šibalić prstom me je pozvao i rekao mi: "Ti, mali, dođi k oltaru i poslužuj me." Kasnije sam zaključio da je to bio Božji prst i Božji poziv upućen preko oca Teofila. Otada sam redovito posluživao kod mise i sa svega sedam godina postao stalni ministrant. Pribivao sam misi kadgod sam mogao.

DB: Tako je, pretpostavljam, bilo sve do srednoškolskih dana. Poslije si pohađao šumarsku školu.

TH: Da. Završio sam srednju šumarsku školu. U to vrijeme jedna grupa mladih uvijek se družila u krugu franjevačkog samostana. Na sam moj rođendan položio sam prijamni ispit na Šumarskom fakultetu u Zagrebu. Poslije toga dolazi vojska. Služio sam 15 mjeseci u Puli. Kao vojnik nisam smio ići u crkvu ali sam i ovdje kriomice išao u crkvu. To me je držalo u mojim mladenačkim danima, u danima neizvjesnosti a ponekad i teških iskušenja.

DB: U mojim, a vjerujem i u tvojim godinama i rasta i sazrijevanja uvijek

su pojedini uzorni svećenici imali presudnu ulogu. Jesam li u pravu?

TH: Da, u pravu ste. Moram reći da ih je bilo nekoliko. Ovdje ističem samo fra Filipa Grassa koji je vodio pjevački zbor. On je na mene, na moju duhovnu formaciju izvršio velik utjecaj. S njim sam bio u pismenom kontaktu u vrijeme služenja vojnog roka. Produbljavao je u meni franjevačku duhovnost i poticao me na uzoran život.

DB: Poslije vojnoga roka kako je tekao tvoj životni put?

TH: Nastavio sam studij šumarstva u Zagrebu. Možda je zanimljivo spomenuti da smo mi mladi iz Požege opet činili jednu grupu u Zagrebu. Nismo bili baš svi isti. Bilo je u tom društvu i hladnih kršćana i pravoslavaca, djevojaka i mladića. No i pored svih razlika ipak smo se slagali. Izlazili smo zajedno i svi smo išli na Kaptol kod franjevaca.

DB: Ovoga ljeta prisustvovao sam nedjeljnoj misi za mlade u franjevačkoj crkvi. Bio sam doista iznenađen koliko je bilo mladih i kako su lijepo pjevali i molili i bili uzornog vladanja. U mjesecu kolovozu posvetio sam mnoge zagrebačke crkve. Želio sam osjetiti kako naš hrvatski puk moli i razmišljao o tome kako bih to prenio u Peru.

TH: Mi smo isto dolazili na misu za mlade u franjevačkom samostanu na Kaptolu. Tako sam se polako približavao i oduševljavao za franjevce. Bio je to samo nastavak moga prijašnjeg života i razmišljanja. Ušao sam u postulaturu 1986. godine i rekao sam sebi: Idem pokušati. Ako uspije, ostat ću ako ne, napustit ću, ali ću nastojati ostati dobar kršćanin. Tako i ostadoh u franjevačkoj zajednici.

DB: Što su na to rekli tvoji roditelji?

TH: Što su rekli. Iznenađili su se kao i mnogi moji prijatelji. Poslije su moji roditelji bili zadovoljni jer su uvidjeli da sam odabrao pravi put kojim sam išao još u Požegi.

DB: Kako je tekao život u samostanu.

TH: Upisao sam teologiju i studirao godinu i pol. Nakon godinu i pol uvidio sam da je moje redovničko zvanje drugoga tipa. Upoznavajući sve više život i poslanje svetog Franje koji nije bio svećenik, odlučio sam postati brat franjevačkog reda.

DB: Došao je domovinski rat. Napisao sam jednom: "To je rat koji je i nama izvan domovine oduzeo mir."

Župa Atalaya

Možeš li reći što si radio u vrijeme rata.

TH: U prvo vrijeme radio sam na porti samostana. Bilo je to vrijeme kada je Zagreb bio preplavljen izbjeglicama a naš samostan upravo opkoljen potrebnima. Ja sam još kao student šumarstva radio na brizi beskućnika. Prikupljali smo ih po kolodvorima i nastojali smjestiti u prihvatilišta. Tako mi je ovaj rad s izbjeglicama bio samo nastavak moga prethodnog angažiranja.

Bio sam oduševljen kako je naša provincija uspjela organizirati pomoć za stradalnike. Još prije rata imali smo u dvorištu samostana kuhinju za nezbrinute a u vrijeme rata ta se pomoć još više proširila. Putovao sam i u inozemstvo po pomoć i razvio je po Slavoniji i drugdje.

DB: Tvoji su iz Slavonije. Jesi li nekoga izgubio u ratu?

TH: Moji roditelji nisu stradali. Požega je uglavnom ostala netaknuta, ali imam dosta poznanika i prijatelja kojima nije bilo baš sve sjajno, a i sada mnogi trpe jer je težak život.

DB: Rat je promijenio tvoj način života kao i kod mnogih mladih. Kada započinje tvoj interes za misije.

TH: Već u noviciatu moje zanimanje za misije je intenzivno. U to vrijeme dolazili su na odmor naši misionari, članovi naše provincije, otac Gerard Žerdin, misionar u Peru, i otac Bernardin Šulj, misionar u Togu u Africi. Zanimala me je literatura o misijama i o nepoznatim krajevima. Izmenjivao sam i pisma s o. Gerardom. Tako se malo-pomalo u meni počinjao razbuktavati misionarski poziv. Povjerio sam to o. Stanku Bjelobradiću. On me je ohrabrio, podržao i preporučio da molim na tu nakanu.

DB: Kako je poslije išlo i kako je došlo do toga da si došao u Južnu Ameriku.

TH: Tražio sam dozvolu od generala reda da pođem u misije ali nisam na-

veo gdje bih išao. Moram priznati da sam dobro bio upoznat s poviješću Južne Amerike i posebno Perua. Ta me je zemlja privlačila. Što se tiče dozvole, sve je išlo glatko. Dobio sam dozvolu od poglavara, vizu za Peru i upućen sam u misiju gdje radi o. Gerardo. Mjesto se zove Atalaya.

DB: Kako su tekle pripreme u Limi?

TH: Zamisli, već sam ovdje godinu i pol. Vrijeme brzo teče. Išao sam prvo na tačaj španjolskog jezika a nakon toga otputovao avionom u udaljeno područje.

DB: Možeš li reći nešto o svome radu

TH: Vrlo kratko sam u misijama. Više bi trebao govoriti o. Gerardo jer on radi više od 20 godina u ovome kraju. Grad Atalaya ima oko 5.000 stanovnika. U mjestu imamo školu koju vode časne sestre. U samoj župi imamo dosta katehista. No naša misija se proteže na područje koje obuhvaća oko 100 sela, zaselaka i naselja uz rijeku Ucayali i njene pritoke. Zapravo su to beskrajna prostranstva vode i šuma na kojima se zadržavamo kada iziđemo iz Atalaye. Često na terenu ostajemo i više od deset dana. Moj rad je najviše usmjeren na pomaganje o. Gerardu. Sada sam radio na nabavi dijelova za radiostanicu koju želimo podići da bi mogli pastorizirati preko radija jer ne možemo stići na sva područja. Zasad sam uglavnom zauzet za socijalne akcije, a ostalo će s vremenom doći.

DB: Iako si u ovo vrijeme prilagođivanja ustvari subrat u radu s o. Gerardom, sjećaš li se možda koje zgrade iz vašeg rada i života.

TH: Nisam na žalost dosada ništa zapisivao, ali evo jedne zgrade. Sjećam se jednog vjenčanja dvoje staraca na bolesničkom, samrtničkom krevetu. Pitali smo ih zašto se žele baš sada vjenčati. Odgovorili su u jedan glas: "Želimo i u nebu biti zajedno."

DB: Ja bih te zamolio da zapisuješ sve pa i one male događaje i crtice i osvrte jer će to biti vrlo korisno i potrebno za rad budućih misionara a poslužiti će i kao poticaj drugima. A i za čitatelje i prijatelje misija je to vrlo poticajno. Vi radite s plemenima Šipibos i Ašaninka. Ponekad smo malo napisali o njima. No to su uvijek bile kratke vijesti i osvrti. Znam da je o. Gerardo radio na katekizmu, misalu i ostalim tekstovima na jeziku Šipibosa. Možeš li mi ukratko reći neku karakteristiku tog naroda.

TH: Glavna karakteristika im je zajedništvo. Podsjećaju nas na zajednice prvih kršćana. Nije im teško na primjer nositi nekog bolesnika i po 6-7 sati na nosilima ili voziti u čamcu do kojeg centra. Druga karakteristika im je solidarnost jednih s drugima. Osnivaju recimo grupe za pomoć, premda bi se reklo da nemaju što dijeliti. Pomažu iz svoga siromaštva. Kako je nestalo terorista, mnogi se vraćaju na svoja ognjišta, svome načinu života, lov, ribolovu i ručnim radovima.

DB: Bio sam u mjestu Pucalpi, Iquitosu i nekim dijelovima rijeke Ucayali blizu vaše misije. Vidio sam da su nove sekte razgranale podjelu materijalne pomoći domorocima. Osnivaju za njih škole. Čak postoji lingvistički institut za njih. Kako je s tom aktivnošću kod vas. Pomaže li vas tko?

TH: Sekte se šire i djeluju vrlo jednostavno. Pridobiju za sebe jednoga člana obitelji i taj je onda predstavnik te grupe novovjercara. Njega bolje prihvaćaju jer je iz njihova mjesta. Na žalost, mi nemamo svećenika iz ovoga područja. A uz to pomoć koju dobivamo je neznatna. Pomaže nas provincija povremeno i neki naši samostani iz Hrvatske

DB: Tomice, tvoja poruka čitateljima Radosne vijesti i prijateljima misija

TH: Uvijek me je vodila ona svetopisamska riječ: Isus je prošao zemljom čineći dobro, i ona druga Isusova koja se odnosi na ljubav prema bližnjemu: "Idi i ti i čini tako." To je moj način života i to želim i drugima. Činiti dobro drugima. Gdje god bili i živjeli ili što god radili, trebamo imati ove riječi na umu. U sljedećem javljanju nastojat ću više pisati o našem radu, o poteškoćama i radostima i o svemu onom što bi možda zanimalo čitatelje Radosne vijesti.

Ovim putem pozdravljam subraću franjevce u provinciji, moje roditelje, sestru i sve druge u Požegi kao i sve u Misijskoj centrali.

U Limi, 5. studenoga 1999.

Razgovor vodio:

Vlč. Drago Balvanović

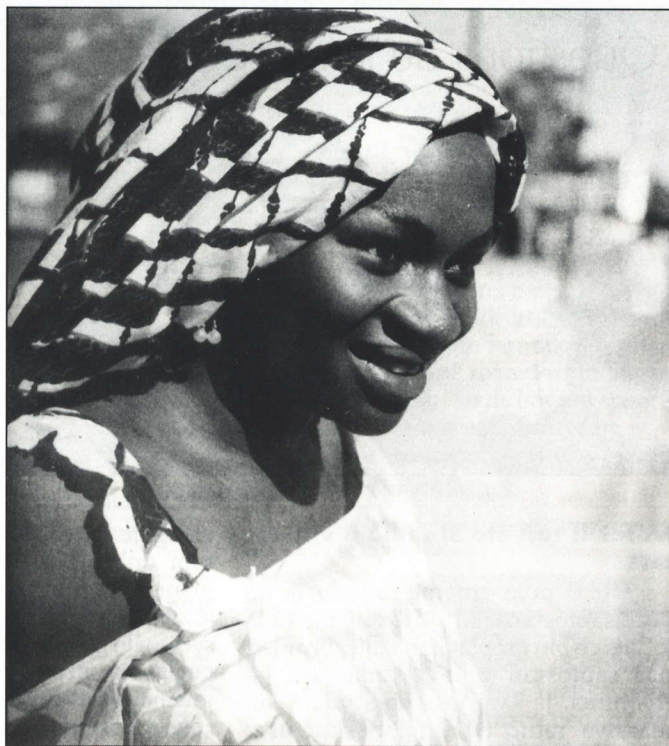
S. EMANUELA ŠKARICA

AFRIČKA ŽENA

AFRIKA, SVIJET KOJI SE OTVARA

1.4 Moj susret s Afrikom

Od početka mog boravka među "crnom braćom" osjetila sam da sam prihvaćena i voljena. Željela sam im biti sestra u pravom smislu riječi, da nikad nemaju dojam da su manje vrijedni; željela sam da osjete da su vrijedni pažnje i poštovanja.

MISIJSKI VELIKANI

OSKAR

apostol Sjevera

Piše: Ilija Doborski

"Apostol Sjevera" i patron sjevernih misija Oskar (ili Ansgar) ugledao je svjetlo dana 801. godine u franačkoj pokrajini Pikardiji. Onjegovu podrijetlu i djetinjstvu nije nam skoro ništa poznato. Kao petogodišnji dječak izgubio je pobožnu majku, a otac ga je potom dao na školovanje ocima benediktincima u samostan u Corbieu. Tom živahnom i nadasve otvorenom dječaćiću dva su se doživljaja u ranim godinama neizbrisivo usjekla u pamćenje koji će usmjeriti njegov dalji životni hod. Jedne noći imao je u snu viđenje koje ga je toliko uznemirilo da je iz temelja promijenio svoj život. A kada je nešto kasnije u vjerničkom življenju popustio neobično ga je potresla smrt cara Karla Velikoga (28. siječnja 814.) koga je Oskar vidio u "slavi njegove moći". Car je običavao za vrijeme svojih putovanja odsjesti u Corbieu, pa ga je mladi Oskar imao priliku nekoliko puta vidjeti i doživjeti. "On se povukao u sebe, odbacio je svaku lakoumnost... okrenuo se Gospodnjoj službi vježbajući se u molitvi, noćnim bdjenjima i odrićanju. U toj nepopustljivoj ozbiljnosti umro je svijetu i svijet njemu", zapisao je njegov biograf. Ubrzo se potom odlučio za redovnički život te

poslije temeljite duhovne priprave obukao haljinu Božjeg miljenika iz Nursije. Savjesno je živio svoje redovničko poslanje. Jedne noći, uoči svetkovine Duhova, ugledao je neki lik, i pri tome čuo prodoran glas koji mu je doviknuo: "Pođi, a vratit ćeš mi se s krunom mučeništva!" Taj će ga glas pratiti cijelog života.

Nakon gradnje samostana Korvey na Weseru godine 822. poslaše ga tamo njegovi redovnički poglavari gdje mu povjeriše učiteljsku službu. Tu je Oskar primio svećeničko ređenje.

REDOVNIK KOJI IZGARA ZA BOŽJU STVAR

Poslije krštenja danskog kralja Haralda, njegove žene i sina, te kraljevske pratnje u katedrali u Mainzu zamolio je novokršteni danski kralj franačkog cara Ljudevita Pobožnoga da mu pošalje nekoliko revnih apostolskih djelatnika u njegovu narodu. Opat Wala iz samostana iz Korweya tom je zgodom rekao franačkom caru da u svome samostanu poznaje jednoga redovnika koji "izgara za Božju stvar i koji za Božje ime želi podnositi patnje". Oskar je

Kad se s njima živi, nemoguće je ne uklopiti se i ne zavoljeti ih. Svom dušom čeznem da se opet nađem među njima.

Sestre Klanjateljice Krvi Kristove, provincije Rim, stigle su u Gvineju Bisau 1981. godine. Zbog nedostatka osoblja zatražile su pomoć od provincije Zagreb. Prve dvije sestre iz Hrvatske otišle su 1983. godine, a nas druge dvije 1989. godine.

Prvi moj susret s Afrikom bio je preko misionara. Od njih sam čula o tom "čarobnom svijetu". Nisam se usudila ni misliti da ću i ja jednog dana tamo stići. Tako se jednom ostvario moj san i ja sam "sletjela" na to tlo koje se zelenilo i bujalo zbog bogatstva kiša.

U početku sam imala velikih zdravstvenih problema. Često me je mučila malarija i sve ono drugo što je uz nju vezano. Teška klima i nehigijenski uvjeti zadržavali su mi puno poteškoća. To su bili samo prvi dojmovi i poteškoće. Kasnije sam sve to "zaboravila" i puno toga mi je postalo normalno... Često se sjećam lijepih trenutaka, i njih je bilo puno više nego onih drugih.

Kad je govor o Afrikancima, tu se radi o posve drugom mentalitetu, o drugačijem poimanju stvari, pogotovo vremena. Od njih sam naučila da ne gledam na sat, nego na sugovornika. Gostoprimstvo je vrlina koja ih krasi. Sve će učiniti za gosta i ponuditi mu zadnju žlicu riže. Baš o tom svijetu koji je meni zanimljiv i drag želim progovoriti. Moje iskustvo kroz pet godina života i rada u Gvineji Bisau obilježeno je radom sa ženama i djecom. Zato želim progovoriti baš o toj kategoriji ljudi. Da bih bila jasnija, reći ću nešto i općenito o Africi gledajući kroz iskustvo života u Gvineji Bisau. Da bi se razumio moj govor o afričkoj ženi, moram nešto reći i o ženi u Bibliji. Čini mi se da sam kod tih plemena, koja se još nisu ukorijenila u kršćanstvo, otkrila starozavjetne običaje koji su još tako prisutni u njihovu društvenom životu.

- Nastavlja se -

bez oklijevanja potvrdno odgovorio na kraljevo traženje. Njegov biograf je zapisao da je u to vrijeme bilo "odbojno i nepravedno nekoga siliti protiv njegove volje na život među poganima". Iako je mladi Kristov sluga dobro poznao običaje svoga vremena, ipak će u poniznosti svoga srca reći: "Nikada se ne bih usudio usprotiviti takvom zahtjevu. Ja ga, štoviše, želim i nitko me ne bi mogao pokolebati." Na putu u dansko kraljevstvo pridružio mu se još su-brat Autbert.

BISKUP BESKUĆNIK

Prateći kralja na putu na Sjever, Oskar je koristio svaki prikladan trenutak da navijesti poruku spasenja Isusa Nazarećanina. On i njegov vjerni pratilac i subrat ostali su samo kratko na danskom tlu jer njegovi podivljali žitelji nisu imali smisla za evanđeosku poruku. Godine 829. zamolili su Šveđani franačkog kralja da im pošalje revne misionare i propovjednike te je Oskar i ovoga puta bio odabran za misionarenje Sjevera. Brod na kome se nalazio Oskar pao je u ruke razbojnicima, ovi su ga opljačkali, a Oskaru i njegovu pra-

tiocu oduzeli sve knjige i poklone namijenjene kralju. Nakon mučnog djelovanja od osamnaest mjeseci, novopridošli misionari su krstili samo nekoliko osoba. Potom se Oskar zaputio na franački carski dvor da podnese caru Ljudevitu izvještaj o svome djelovanju. Caru se tom zgodom činilo najprikladnijim da za potrebe sjevernih misijskih krajeva osnuje misijski centar na sjeveru svoga kraljevstva odakle bi onda polazili misijski djelatnici na Sjever. Taj će centar postati Hamburg koji će uskoro prerasti u biskupijsko sjedište, a Oskar će biti prvi natpastir. Biskupsko posvećenje podijelio mu je 832. Drogo, biskup Metza. Onda se Oskar zaputio u Vječni Grad, papi Grguru IV. koji ga je tom zgodom imenovao svojim legatom za Dansku, Švedsku i sjeverne krajeve gdje su obitavali Slaveni. U Hamburgu je sagradio katedralu, a pored nje samostan u koji je doveo redovnike iz Korveya, osnovao je školu za školovanje mladih danskih misionara. U Turholtu je podigao misijsku školu gdje se školovao njegov kasniji biograf Ribert. Nakon mnogih uspjeha i neuspjeha Oskar je doživio godine 845. razaranje i puštošenje Hamburga od Normana.

Glad i neimaština prisilili su biskupa Oskara i njegovu subraču da napuste Hamburg; sam biskup bio je beskućnik sve do godine 864. dok Hamburg nije s Brenom postao jedna biskupija a Oskar njihov natpastir. Duga i teška bolest s vremenom ga je prikovala uz bolesničku postelju. Ali ni u tim trenucima nije imao mira: Posljednjim je snagama rješavao pravna i crkvena pitanja svoje biskupije, pisao je caru moleći ga da pomogne misijama na Sjeveru. A kada je vjerni Kristov levit na Sviječnicu 865. zauvijek zaklopio umorne oči, kršćanstvo je u mnogim predjelima Sjevera bilo već uhvatilo čvrsto korijenje.

Njegov biograf kaže za njega da je "izvana bio apostol, a iznutra monah... Naviještanjem Božje riječi, pun revnosti, nastojao je pomoći ljudima. Povremeno je, ipak, volio samoću da se pozabavi Božjom mudrošću, ali nikada u njemu nije prevladavala vlastita udobnost i ljubav prema samoći nad dobrom povjerenih mu duša. On je htio slijepome biti oko, hromome noga, siromašnome pravi otac."

- Nastavlja se -

S. MARICA JELIĆ
MADAGASKAR

Manazary 24. studeni 1999.

Poštovani vlč. Anto, sestre i svi prijatelji Radosne vijesti!

Prošlo je već prilično vremena otkada sam se vratila s "odmora", iako sam se fizički više umorila uz grablje i motiku, bilo je to za mene prava razonoda i povratak u mladost. Tata i mama i druga dva starca, nakon četiri godine rata, jedini su imali odvažnosti vratiti se u zapušteno i razoreno selo. Preko ljeta smo pripremili i za zimu za njih i za krave koje su im dobri ljudi darovali. Bila sam dva mjeseca doma, bilo je predivno!

Hvala svima koji su pridonijeli toplini domovine. Trebala bih svima osobno zahvaliti, ali mi nedostaje vremena i mogućnosti. Sve mi je još tako svježe u sjećanju! I riječi još odjekuju u ušima! Čini mi se da sam se tek jučer vratila! Već odavno sam dobila i novac od vas.

Neizmjerena vam HVALA! A napose vlč. Ivanu Lončaru - darovatelju. Bog poživio dobre ljude!

U zadnjem pismu pisala sam o Manazaryju i o radu naše zajednice. Između ostaloga, kao prva nam je dužnost u našoj župi sa 6 filijala - pastoral i kateheza. Prije svega moram reći da se divim katehistima na trudu i požrtvornosti. Svaki petak dođu k nama da se pripreme na lekciju koju trebaju "održati" u subotu. Ovdje se kateheza sastoji samo u "sakramentalizaciji", neposredna priprema na sa-

kramente: 2 godine za prvu svetu pričest, 2 godine za krizmu i 2 godine za krštenje odraslih.

Osjeća se veliko siromaštvo u svemu, materijalu i izobrazbi katehista. Zasad u našoj biskupiji još nema škole za katehete. Na početku vjeronaučne godine glavni katehist napravi oglas: prima se svaki onaj tko osjeća da može katehizirati djecu. Tko se god javi, prima se radosno, zato što je malo takvih.

trošimo u tu srhu. Nabavit ćemo materijale za katehezu, Bibliju i ostale korisne i potrebne knjige. Knjižnica sv. Pavla u Tananarivi je jako bogata.

800,00 USD iznosi 6 milijuna mala-gaških franaka. Možete misliti kako će biti veseli naši katehisti, a još više djeca ako im kateheta može dobro izložiti lekciju i odgovoriti na pitanja. Sigurna sam da ćemo moći pozvati kojeg i stručnog predavača te organizirati periodične tečajeve od 7 dana za naše

Navest ću vam jedan primjer pa ćete shvatiti kako stojimo s udžbenicima. Tek na početku školske godine s. Marjeta pripremila katehiste za prvu lekciju - NEDJELJA, DAN GOSPODNI. No, tu, po običaju, idemo od jednoga do drugoga da vidimo kako smo uspjele izložiti katehezu. Kad je došla k jednomu, na njezino veliko iznenađenje čuje kako on izlaže šestu lekciju. Na kraju ga upita: Zašto nisi uzeo ono što sam ti govorila? Odgovor je bio vrlo jasan: "Sestro, u mom katekizmu nedostaju prve stranice, žena ih je istrkala da podloži vatru." "Snadi se, družel!" Sigurno ćete i sami zaključiti da je najbolje da onaj novac po-

katehiste. Sve na isti trošak.

Šaljem vam jednu sliku s jednog sastanka vjeroučitelja. Podijelili smo im slike Srca Marijina koje sam dobila iz domovine od Obiteljskog centra u Zagrebu.

Kako vrijeme brzo prolazi, uskoro ćemo se naći u novom tisućljeću a prije toga je Božić, blagdan srca i topline. Ovdje kod nas je najveća temperatura, dakle i vanjština pripomaže.

Vama osobno, don Anto, a i svim čitateljima Radosne vijesti želim sretan Božić i novu godinu sa srcem prepunim zahvalnosti svima.

Uz srdačan pozdrav!

Cijenjeno uredništvo!

Bs. As. Dic./99.

Od srca hvala na pobudnoj božićnoj čestitki. Ponavljamo s vama da bez našeg Gospodina ništa ne možemo učiniti. On nam je nada i oslonac u širenju Kraljevstva među ovim narodom.

Zahvalne nastavljamo naš rad, uvijek povezane s dragom domovinom.

Želimo sretan Božić i blagoslov u novoj godini, uz tople pozdrave iz još toplije Argentine.

s. M. Edita Lukić i s. M. Justicija Zlatolas

MOJSIJE

U prosinačkom broju Radosne vijesti završio sam pisanje o našem boravku u Beninu gdje smo posjetili tri misije koje drže hrvatski misionari. Pisao sam u toj reportaži o nekim dragim ljudima koje sam tijekom boravka u Beninu susreo. Među njima je i moj prijatelj i vozač u vrijeme boravka u Beninu gospodin Mojsije, profesor engleskoga jezika. Ove godine na odmoru u domovini bila je sestra Natalija Bešlić koja djeluje kao misionarka u Beninu i poznaje Mojsija. Zamolio sam je da mome Mojsiju ponese 100 njemačkih maraka kao dar i pomoć njegovoj obitelji. Nakon što je primio dar, Mojsije je na adresu Radosne vijesti uputio ovo pismo:

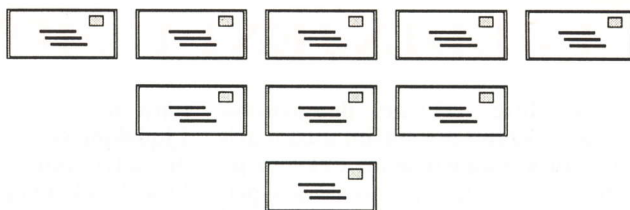
"Dragi oče!

Neizmjereno mi je drago da još uvijek mislite na mene. Napustili ste Benin prije mnogo mjeseci. Sjećam se još uvijek divnih trenutaka provedenih zajedno. Vi Hrvati ste divan narod. Nikako ne mogu shvatiti zašto volite nas Afrikance. Hvala Vam za sve. Hvala Vam za stotinu njemačkih maraka koje ste mi nedavno poslali. Došle su u pravi trenutak. Bio sam u velikoj nestašici novca. Trebalo je djecu spremiti u školu na početku nove školske godine a i ja sam se osobno spremao napustiti Adjarru i priključiti se mojoj školi u sjevernom Beninu.

Znam da nemate vremena i da ste prezaposleni. Molim Boga da Vas blagoslovi i podari Vam snage u vašem djelovanju.

U Adjarri ću biti ponovno za Božić, koji uvijek provodim u svojoj obitelji.

Hvala Vam. Mevi Moise"

Bruxelles, 22. studenoga 1999.

Dragi don Anto!

Od srca Vam zahvaljujem na svemu što činite za nas u misijama. Neka Vam Gospodin uzvрати stotruko svojim darovima.

Časna sestra Sidonija Vučić, vjeroučiteljica u župi Čitluk, Hercegovina, uručila mi je veliki dar (1.300 DEM) od njezinih ovogodišnjih prvopričesnika.

Ovim putem najljepše zahvaljujem, uz najsrdajnije pozdrave, svim ovogodišnjim čitlučkim prvopričesnicima, njihovim roditeljima i njihovoj rodbini. Neka ih Isus blagoslovi i čuva od svakoga zla.

Vama, sestrama suradnicama u Radosnoj vijesti, našim čitlučkim i inim dobročiniteljima te svim čitateljima i čitateljicama želim sretan Božić i jubilarnu 2000. godinu Gospodnju

vaš

Fr Jozo Vasilj, Kongo

"Činim sve novo!"

Quito, 20. prosinca 1999.

Dragi prijatelji misija, poštovano uredništvo!

Želimo podsijeliti s vama radost da smo dio ovoga povijesnog momenta, ove situacije toliko komplicirane i toliko značajne. Godina milosti, godina spasenja, godina izmirenja, Jubilarna godina....

Za nas Službenice milosrđa, godina kapitula, godina novih nadahnuća, novog otvaranja Duhu i vremenu....

Novi krik povijesti, novi krik stvarnosti globalne crkvene i društvene, novi zov obraćenja pameti i srca...

"Javljam vam Radosnu vijest... Danas nam se rodio Isus Spasitelj..."

Dopustimo i prihvatimo njegovo UTJELOVLJENJE u štalici našega vlastitog života i djelovanja da bi zaista s pravom mogli započeti ovu milosnu godinu i NOVOST BOŽJEG ŽIVOTA I DJELOVANJA u nama i preko nas u Crkvi i društvu.

Samo tako ćemo imati sretan Božić i Svetu milosnu godinu svaki dan i u svim situacijama naše životne povijesti, i ostaviti u baštinu Njegovo Kraljevstvo onima koji nas slijede!

Ujedinjeni u kontemplaciji jednostavnosti i nejakosti onoga koji se rađa...

SRETAN BOŽIĆ I SVETU MILOSKU GODINU 2000.

Sestre Službenice milosrđa, misionarke iz Ekvadora

UJEDINJENI U MOLITVI I SVETOJ MISI

Već duže vrijeme domovinska Crkva povezana je s našim misionarima i oni s domovinskom Crkvom po svetoj misi, moljenju časoslova i privatnim molitvama. Svi smo svjesni snage molitve i puni pouzdanja u Isusovo obećanje da ćemo sve dobiti što ga zamolimo. Naše molitve u kojima smo sjedinjeni s našim misionarima imaju samo jednu nakanu: izmoliti snagu i blagoslov za uspješan rad naših misio-

nara u svjedočenju Isusove ljubavi. Ljudskim silama i umu često su nedokučivi putovi Gospodnji kojima kroči k pojedinoj duši ili pojedina duša k njemu. Eto to ga upravo molimo. Molimo ga da nađe put do onih duša koje ga još nisu upoznale služeći se našim misionarima i misionarkama. U milosnoj smo godini velikog Jubileja kada nam Crkva pruža mogućnost primanja posebnih milosti. Molit ćemo

nebeskog Oca da svoju ljubav i ljubav svoga Sina Isusa očituje svim ljudima. Uza svu njegovu ljubav dvije trećine čovječanstva ni nakon dvije tisuće godina nisu ga upoznale. Razlog je to da se svi još svesrdnije angažiramo i postanemo tu gdje jesmo misijski djelatnici. Netko darom, netko molitvom i svetom misom, netko žrtvom. Molimo, a Bog će blagosloviti i naše molitve i rad naših misionara.

**BUDIMO ZAJEDNO U MOLITVI I SVETOJ MISI S NAŠIM MISIONARIMA
ONI MOLE ZA NAS MI MOLIMO ZA NJIH**

RASPORED SVETIH MISA I ČASOSLOVA

VELJAČA 2000.

RASPORED PRIKAZIVANJA SVETIH MISA ZA DAROVATELJE

- 1. 2. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji sv. Antuna Padovanskoga Mwinilunga u Zambiji prikazuje vlč. Stipo Miloš,
- 5. 2. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji Ujewa u Tanzaniji prikazuje don Ante Batarelo,
- 5. 2. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji Ashaiman-Tema u Gani prikazuje vlč. Ivan Stojanović,
- 25. 2. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji Rushooka u Ugandi prikazuje fra Ivica Perić.

RASPORED MOLJENJA ČASOSLOVA ZA DAROVATELJE

- 4. 2. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Mirabilis Višić u misiji Bukavu u Kongu,
- 10. 2. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Danijela Dropulja u misiji Affame u Beninu,
- 13. 2. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Mirjam Šurjan u misiji Ngaoundere u Kamerunu,
- 20. 2. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Natalija Bešlić u misiji Affame u Beninu,
- 25. 2. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Vedrana Ljubić u misiji Rushooka u Ugandi,
- Svakog utorka umjesecu veljači svetu misu, časoslov i kronicu za darovatelje prikazuje sestra Andrea Bulut SMI u Belgiji,
- Svakoga petka u mjesecu veljači trud ispovijedanja hodočasnika (4 sata dnevno) u bazilici Lateranum te časoslov i kronicu za misionare i dobročinitelje prikazuje fra Franjo Rafael Lipovac.

SVETE MISE I ČASOSLOV U DOMOVINI ZA MISIONARKE I MISIONARE

- Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup mons Frane Franić moli časoslov za misionarke i misionare.
- Svake subote u mjesecu veljači večernju svetu misu za misionarke i misionare prikazuju suradnici misija župe Svih Svetih Đakovo,
- Svakog ponedjeljka u mjesecu veljači, svetu misu, časoslov i kronicu za misionarke i misionare prikazuje sestra Andrea Bulut SMI u Belgiji,
- Svakoga prvog četvrtka u mjesecu za misionarke i misionare mole članovi molitvene zajednice Krvi Kristove iz Rijeke,
- Svakoga utorka u mjesecu veljači sestra Nives Kuhar u samostanu u Primorskoj u Zagrebu moli časoslov i prikazuje svetu misu za misionarke i misionare,
- 6. 2. 2000. časoslov za misionarke i misionare moli s. Fidelis Lučić, FDC u samostanu Nova ves 16, Zagreb,
- 13. 2. 2000. časoslov za misionarke i misionare moli s. Mirna Nikolić, FDC u samostanu Nova ves 16, Zagreb,
- 19. 2. 2000. svetu misu za misionarke i misionare prikazuje vlč. Anto Burić u župi Ranjenog Isusa u Velikoj Gorici,
- Svakog utorka u mjesecu veljači u crkvi Corpus Domini u Zagrebu cjelodnevno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom za misionarke i misionare.

UISTINU, BEZ MENE NE MOŽETE UČINITI NIŠTA (Iv 15,5)

VIJESTI

GLAD UZIMA DANAK
NA DJECI

Sjeverna Koreja (MISNA) - Cijela jedna generacija djece nosi posljedice gladi koja je pogodila Sjevernu Koreju u posljednjih pet godina. Tu je tvrdnju iznio službeni predstavnik UNICEF-a u Pyongyangu gospodin Dilawar Ali Khan. Prema nedavno provedenom ispitivanju, 62% djece u Sjevernoj Koreji nema prosječnu tjelesnu težinu za njihovu dob a 15% djece je u kritičnom podbačaju. Ispitivanja su pokazala da djeca općenito u hrani dobivaju vrlo mali postotak proteina a oko 20% djece ne dobiva u hrani dovoljnu količinu joda što uzrokuje kostobolju i smanjuje kvocijent inteligencije. Prema izvještajima neovisnih izvora, u posljednjih nekoliko godina oko 2000 Sjevernokorejaca je umrlo od gladi.

VISOKA CIJENA POSLJEDNJIH
POPLAVA U VIJETNAMU

Vijetnam (MISNA) - Oko stotinu ljudi je poginulo dok je oko milijun ostalo bez krova nad glavom u srednjem Vijetnamu poslije strahovitih kiša koje su u ovom području trajale tjedan dana. Pruge i ceste, posebno one koje vode sa sjevera na jug, jesu neprohodne. Vojska pokušava helikopterima dostaviti hranu i pitku vodu u potopljena područja. U posljednjim poplavama, koje su se na istom području dogodile prošloga mjeseca, poginule su 592 osobe, potopljena rižna polja i porušene kuće. U prošlotjednoj poplavi učinjene su nove štete koje iznose oko 10 milijuna dolara dok su one od prošloga mjeseca procijenjene na 235 milijuna.

TELEVIZIJA OBJAVILA DA SU
DVOJICA SVEĆENIKA
OSLOBOĐENA

Sudan (MISNA) - Sudanska državna televizija donijela je 6. prosinca vijest da su svećenici Lino Sabit i Hillari Boma i osam naestorica drugih zatvorenika koji su s njima bili uhićeni pušteni na slobodu. Predsjednik Omar Hassan El Bashir prikazao je njihovo oslobođanje kao znak pomirenja uoči ramazana, muslimanskog mjeseca posta i molitve. Dvojica svećenika i još 18 građana Sudana uhićeni su 1. kolovoza 1998. pod optužbom da su sudjelovali u bombaškom napadu koji se dogodio u glavnom sudanskom gradu noću između 29. i 30. srpnja.

NASTAVLJAJU SE PROGONI
VJERSKIH ZAJEDNICA U KINI

Kina (MISNA) - U Kini su uhićena 103 pripadnika zabranjenih vjerskih zajednica. Prema

izvještaju Ureda za ljudska prava i Demokratskog pokreta iz Hong Konga, sva uhićenja dogodila su se u posljednja tri tjedna. Prema izvorima agencije MISNA, ta su uhićenja dio "oštrih mjera" koje poduzima kineska vlada da bi osigurala kontrolu nad vjerskim aktivnostima u zemlji.

POMOĆ SVJETSKJE BANKE
ZDRAVSTVU MADAGASKARA

Madagaskar (MISNA) - Svjetska banka doznala je 40 milijuna američkih dolara kao pomoć zdravstvu Madagaskara. Kako je priopćila svjetska banka, pomoć je namijenjena u prvom redu unapređenju zdravstvene zaštite ruralnih područja otoka i suzbijanju infektivnih zaraza, prije svega malarije i tuberkuloze.

POVODOM RAMAZANA
POMILOVAN
OPOZICIJSKI VOĐA

Djibuti (MISNA) - Predsjednik Djibutija Omar Guelleh u posljednjih nekoliko dana donio je odluku o puštanju na slobodu sedam političkih zatvorenika uključujući i Moussu Ahmeda Idrissa, jednoga od najtvrdokornijih protivnika predsjednika. Idris je zapravo bio direktni suparnik na predsjedničkim izborima prošlog proljeća i izdavač opozicijskog mjesečnika Le Temps. Uhićen je prošlog rujna i osuđen na šest mjeseci zatvora zbog širenja "lažnih vijesti", kako stoji u njegovoj optužnici. Prema izvješću iz vladinih izvora, Guelleh je oslobođen u povodu muslimanskog mjeseca posta i molitve ramazana.

NA GRANICI S KINOM UHIĆENI
IZBJEGLICE IZ TIBETA

Nepal (MISNA) - Nepalska policija uhitila je 34 prebjega iz Tibeta nedaleko od granice s Kinom koji su pokušali ilegalno prijeći granicu. Uhićeni su podvrgnuti istrazi. Stotine Tibećanaca napuštaju zemlju svake godine. Mnogi bježe preko Nepala i pokušavaju se domoći Indije gdje se nalazi sjedište izbjeglog vjerskog vođe Dalaj-Lame. Službeni izvještaji iz Nepala govore o 1.800 prebjeglih iz Tibeta u Nepal među kojima ima i žena i djece.

ZABILJEŽENI SLUČAJEVI
KOLERE

Burundi (MISNA) - U izbjegličkom logoru u Kabeziju u planinskom području Burundija zabilježeno je 50 slučajeva kolere. Samo u planinskom predjelu Bujumbure jedne od pokrajina u Burundiju, u izbjegličkim logorima živi 313.511 osoba što predstavlja oko 72% stanovnika ovog po-

dručja. Izbjeglice su prisiljene živjeti u neljudskim uvjetima, najčešće na otvorenom, bez dovoljno vode i hrane. Dostavljači humanitarne pomoći još nisu uspjeli posjetiti sve izbjegličke logore. Težak teren dostavljačima humanitarne pomoći dodatno otežava dostavu. Prema službenim izvještajima Ujedinjenih naroda, obznanjenima u rujnu ove godine, u izbjegličkim logorima u Burundiju skoncentrirano je 794.998 osoba. Prema istim izvorima, samo u četiri od sedamnaest provincija Burundija ne postoje izbjeglički logori.

NEPISMENOST ŽENA U
SJEVERNOJ AFRICI I NA
SREDNJEM ISTOKU

Egipat (MISNA) - U Sjevernoj Africi i na Srednjem istoku žene i djevojke u najvećem broju slučajeva su nepismene. Ta tvrdnja objavljena je jučer u Kairu u prigodi desete obljetnice UNICEF-a. Ibrahim Fall, državni predstavnik UNICEF-a, naglasio je da jedna od pet osoba ne zna ni čitati ni pisati, od čega su većina žene. Iz toga se može zaključiti da je oko 65 milijuna stanovnika Sjeverne Afrike i Srednjeg istoka nepismeno.

MLADOMISNICI U RUANDI

Ruanda (don Danko Litić) - U toku rata 1994. i poslije ubijeno je u Ruandi više od 150 svećenika i 4 biskupa. Skoro toliko ih je završilo u izbjeglištvu: u Europi ili u susjednim afričkim zemljama.

Međutim, to ne priječi mlade ljude da još više nego pred tu tragediju ispunjavaju smjemeništa. Zbog pomanjkanja profesorskog kadra i odgojitelja, svi su bogoslovi bili zajedno. Prošle su godine, zbog pomanjkanja mjesta, morali odvojiti filozofe (prve dvije godine) od bogoslova - kao što je bilo pred rat.

Ova je godina bila rodna mladomisnicima. Svih osam biskupija, koliko ih je u Ruandi, imalo je po kojeg svećenika. Zaređena su 23 biskupska svećenika i 4 redovnika: po jedan karmelićanin, isusovac, palotinac i salezijanac. To je dobar rod za malu Ruandu. Barem neke od ispražnjenih župa dobit će svećenike. Tako i moja bivša župa Musha, kojom je nakon rata upravljao iz Kigalija jedan stari svećenik, sad će dobiti jednog mladomisnika, uz pomenutog starog svećenika, pa će moći prijeći u samu župu živjeti i raditi.

Osim tih zaređenih u zemlji, ima sigurno dvadesetak Ruandana koji su zaređeni u izbjeglištvu, u susjednim zemljama. Možda će se i oni jednom vratiti u domovinu, ili će dobro doći drugdje kao misionari.

**"Misionar je samo ispružena ruka
jedne vjerničke zajednice,
bilo da je to biskupija
ili redovnička zajednica"**

Vič. Stipo Miloš

Ovogodišnjem susretu prisustvovao je i velečasni Stipo Miloš koji je po drugi put u misijama.

SUSRET MISIONARA 1999. (5)

"Sada kao misionar u Zambiji, ponovno u istoj biskupiji ali ne na istoj misiji, s ove tri godine iskustva došao sam na ovaj susret radostan što ću susresti misionare koji znaju što je biti misionar sada na izmaku dvadesetog stoljeća. Međutim, ovu bih priliku iskoristio i naglasio neke poteškoće koje se mogu riješiti i koje bi trebalo riješiti na dobro pojedinog misionara i misijske Crkve općenito. Kroz ove tri godine boravka i rada u Zambiji najteže mi pada što sam sâm. Sâm u misiji ne samo kao Hrvat nego i kao svećenik. Svi misionari koji imaju malo iskustva znaju što znači biti sâm, odnosno što znači ne biti sâm ako su imali priliku biti u zajednici ili barem s još jednim misionarom. Predložio bih, i to bi bilo moje traženje ili jedna molba, da se vodi računa o tome kada se netko javi da bi pošao u misije kao misionari fidei donum, odnosno kada se radi o dijecezanskom svećeniku. Treba nastojati naći mu supatnika, da ne ide sâm. Nije to samo pitanje osobnoga života ili neke komotnosti, premda je sve ljepše kada se dijeli. I radost i patnja. Postoji ono temeljno, a to je sigurnost. Kada je čovjek sâm, onda je ta sigurnost na minimumu. Ne možemo se i ne bismo se smjeli igrati životom misionara koji je u misijama, barem u onom malaričnom području uvijek izložen riziku. Ja sam taj rizik iskusio u dva navrata kada sam bio pogođen cerebralnom malarijom. Jedanput je bilo vrlo tijesno i vrlo blizu seljenja, putovanja u vječnost. Ja sam se zapravo na neki način bio odvojio od zemlje. Da nije bilo bogoslova koji je svoje ferije provodio na misiji kod mene, ujutro bi me zatekli mrtvoga na postelji. To je dakle jedna velika poteškoća. Redovnici su uglavnom u zajednicama, dok mi dijecezanski svećenici, fidei donum misionari, nismo, a ne bismo trebali biti sami. Ako se dogodi da nema drugoga misionara iz domovine, onda treba mjesni biskup svećenika koji ide u misije od mjesnog biskupa gdje misionar dolazi zahtijevati da mu nađe suradnika da ne bude sâm. To bih strogo podvukao. Često razmišljam koliko roditelji, Crkva i crkvene ustanove uložile u svakoga od nas dok dođe do oltara i postane svećenik. Mislim da sav taj trud i sva ta ljubav i žrtva ne bi smjela biti prepuštena jednom ovakvom, mogli bismo reći slučaju zbog propusta. Za to smo možda i mi mi-

Gradnja mosta na putu prema filijali

sionari krivi jer ne naglašavamo tu poteškoću i opasnost."

Slijedilo je pitanje:

"Velečasni, pojavile su se inicijative o kojima još nije bilo javno govora, a radi se o ovom: Bi li tebi nešto značilo, bi li bilo prihvatljivo da svoj praktikum od godinu dana ili nekoliko mjeseci kod tebe odnosno kod nekog misionara provedu naši bogoslovi koji su pred rede-njem ako bi im njihovi biskupi ili redovnički poglavari dopustili?"

Velečasni Stipo je odgovorio:

"Ja sam to pokušao, i to naša biskupija provodi s domaćim bogoslovima. Biskup ih šalje da iskoriste na taj način svoje ferije. Oni imaju tri školska razdoblja između kojih je mjesec dana ferija. Pozdravio bih tu inicijativu, to nastojanje u smislu obogaćivanja mladih ljudi a i osvježenja i pomoći nama. Međutim, to treba doreći i potpuno osmisliti i urediti da bude na opće zadovoljstvo. Tu ne smije biti ni prisile ni prevelike žrtve ni rizika. Ovdje moramo dotaknuti i jednu drugu stranu, a to je materijalna strana. Pitanje je tko će plaćati put, provesti i urediti svu administraciju koja nije baš mala. Razumije se da se ne može takvo nešto izvesti bez mjesnih biskupa, i jednoga i drugoga, i bez pristanka bogoslova. Nikome se ne može narediti da ide tamo. To mora biti dragovoljno. S druge strane, treba uzeti u obzir malarična područja. Dovoljno je tri tjedna boraviti u tim područjima pa da posjetitelj oboli od malarije. Dakle, inicijativu pozdravljam,

ali je zbilja treba doreći. Ne možemo više improvizirati. Bilo bi dobro razmišljati i u tom smjeru, ako bi bilo laika dobrovoljaca koji bi se priključili misionaru na jedno određeno vrijeme. Trebaju znati službeni jezik zemlje u koju dolaze, engleski, portugalski ili francuski, ovisno o zemlji.

Druga poteškoća koju bih spomenuo, govoreći kao misionar fidei donum, dijecezanski svećenik: Misionar ne djeluje sâm i ne može djelovati sâm. **On je samo ispružena ruka jedne vjerničke zajednice, bilo da je to biskupija ili redovnička zajednica.** Za njegovo djelovanje treba osigurati temeljne uvjete. Svaka misija je prostrano područje. Misionar ne može djelovati bez prometnog sredstva. On mora imati auto. Terenski auto. To su veliki izdaci. Važan je podatak koji je fra Rafael spomenuo da Kongregacija za evangelizaciju naroda može pomoći samo za 25% potreba od prikupljenih darova cijele Crkve za misijske Crkve. Taj problem osobno doživljam u svojoj biskupiji. Ono što mi moj mjesni biskup kao dijecezanskom svećeniku, fidei donum misionaru, mjesечно daje omogućuje mi minimalne životne uvjete samo za jedan tjedan. Za ostala tri tjedna moram se na neki način sâm snaći. Što to znači? To znači da morate napisati desetke pisama prijateljima, mogućim darovateljima i stvarnim darovateljima da vam nešto pošalju. Kada vam pošalju, treba im zahvaliti i za dalje se preporučiti. To uzima dosta vremena. Ograničeni ste sa strujom i ostalim što donose

oskudne životne prilike. A ako ste sami, u misiji nemate šanse tijekom dana sjesti za stol i napisati nešto. Neprestano su stranke i neke aktivnosti u središtu misije ili putovanje na postaje”.

MISIJA OBUHVAĆA 30 POSTAJA

“Misija na kojoj djelujem je prostrano područje. Obuhvaća trideset postaja. Najudaljenija je 146 kilometara od središta misije. Desetak postaja je uz zairsku granicu odakle dolaze skupine naoružanih, organiziranih kriminalaca koje otimaju automobile, napadaju neke misije i tako dalje. Uvijek ste pod neakvim rizikom. Nisam to često spominjao u svome pisanju da ne ispadne kako samo kukam i nešto tražim, da živim u stalnoj opasnosti, da sebe stavljam u nekakvo ozračje mučenika i tako dalje. Ali treba tih trideset postaja obići. Slaviti misu, sakramente, provjeravati katekumene, sređivati ženidbene slučajeve koji uzimaju najviše vremena i pomute nam radosti, jer doživis da dobar vjernik živi pet ili deset godina kako treba a onda u svojoj starosti ženi drugu ili treću ženu i pobrka sve ono što je radio misionar prije tebe ili ti. Ovakav slučaj zbuni i cijelu zajednicu.

Ako misionar nema stalne materijalne potpore, on postaje ovisan o vlastitim inicijativama i naporima, a to mu oduzima vrijeme i zaustavlja njegov rad u onom izravnom misionarskom djelovanju.

Možda bi se mogao naći nekakav put, način, da naši biskupi u svojim biskupijama i župnici u svojim župama ne ostanu samo na misijskoj nedjelji kada se skuplja misijska kolekta kao izraz misijske solidarnosti, nego da se domisli na koji način bismo mogli osigurati stalnost materijalne potpore da misionar ili misionarka mogu koliko-toliko biti uvjereni da imaju osnovno za život. Nije to nekakav velik iznos. Ja za svoju misiju trebam godišnje otprilike desetak tisuća maraka potpore da mogu svaki tjedan obići misijske postaje po programu i da imam osnovno za hranu i doček gostiju. Imamo sada i gospodarstvenika koji su vjernici. Možda se može i tu nešto učiniti da budu sponzori, da uzmu jednu misiju ili jednog misionara ili jednu redovničku zajednicu i da ih sponzoriraju. Zašto njihove reklame moraju biti uvijek na nekim potrošačkim proizvodima. Zašto ne bi bili i na blagovjesnicima. To im je reklama za nebo.”

Na to izlaganje javio se voditelj Misije centrale vlč. Anto Burić i rekao: **“Svojedobno sam na zamolbu nekih misionara napisao nekoliko desetaka pisama pojedinim proizvođačima lijekova, dječje hrane, školskog pribora, športske opreme, konzervirane hrane i zamolio ih, obrazlažući im potrebe naših misionara, da pomognu onoliko koliko mogu i kada mogu. Ne da nisam dobio pomoć, nego nisam dobio ni jedan odgovor. Ni negativan.”**

Na izlaganje vlč. Stipe javio se dijecezanski direktor PMD vrhbosanske nadbiskupije prof. Tomo Knežević i rekao: **“Kada je riječ o ovome što je želio naglasiti velečasni, o odgovornosti neke biskupije za svoga svećenika, evo jednoga našeg iskustva: Prije sedam-osam mjeseci javio nam se velečasni Stipo i rekao da mu je auto na izdisaju. Našao je donatora za jedan dio uplate, ali mu nedostaje više od 15.000 njemačkih maraka. Premda je naša biskupija porušena, ipak smo odlučili pokucati na vrata svih dijecezanskih svećenika vrhbosanske nadbiskupije. Mi smo skupili i više od onoga što je Stipi trebalo. Jednom mi je velečasni napisao da mu je drago da njegova matična biskupija želi stajati iza njega i to ga veseli.”**

Poslije tih riječi nastavio je svoje izlaganje velečani Stipo:

“U Africi islam jako napreduje upravo zbog toga što imaju jaku materijalnu podlogu i potporu. Pitam se onda zašto mi u Katoličkoj Crkvi ne bismo bili više solidarni pa imali više darovatelja kao i islam. Oni su, istina, bogatiji zbog nafte koju imaju, ali imamo i mi nešto. Ako imamo ljubavi, onda ta ljubav mora eksplodirati u darežljivosti. Čini mi se da se nešto ne slaže u našoj misijskoj svijesti. Ovdje želim istaknuti da ima vjernika koji su u pravom smislu riječi heroji misija. Neki od njih od početka izlaženja misijskoga lista Radosna vijest mole i darivaju za misije.

BRIGA O GUBAVCIMA

Podjela pomoći gubavcima

Ovdje želim spomenuti i našu misionarku laikinju Dragicu Pekić koja je u nadbiskupiji Solvezi čuda napravila. Jedna od briga koje je imala jest briga o tri naselja gubavaca. Pomagala ih je zahvaljujući svojoj sposobnosti organiziranja i animiranja darovatelja. Sedamdesetak obitelji gubavaca živi u tri naselja. Ona im je svima napravila kućice. To su male kolibice dva sa tri metra. Oni obično u kolibici samo spavaju a dnevni život odvija se vani. Prema mogućnosti, dolazila je i donosila im hranu, odjeću, lijekove i higijenske potrepštine. Nakon njezina odlaska nitko se nije htio prihvatiti brige o tim gubavcima, a ona je morala napustiti Zambiju i misije zbog bolesti. Ja sam uz sve svoje dužnosti rado prihvatio, i pored velike udaljenosti od tog područja, da povremeno prenesem darove gubavcima. Nekoliko puta godišnje pohodim ta tri mjesta, podijelim im brašno, sapun, lijekove, odjeću. Od vremena kada su pravljene kolibice u naseljima gubavaca prošlo je dosta vremena i u zadnjem pohodu vidio sam da je nekoliko kolibica kiša i vrijeme nagrizlo i ruše se. Sada će trebati ponovno praviti te kućice. Za jednu kućicu treba dvije do tri stotine maraka, da se kupi nekoliko limenih ploča za krov i plati zidar da za dva-tri dana ozida kolibicu. S radošću što činim iako je teško zbog lošeg puta koji tamo vodi i udaljenosti oko 500 kilometara. Država kroz ove tri godine nije ništa dala.”

Teks: A. Burić - Nastavlja se -

PRIOPĆENJE DAROVATELJIMA

Vjerujem da se mnogi naši darovatelji koji svoje darove za pomoć misijama uplaćuju preko žiroračuna koji Misijska centrala ima kod Zagrebačke banke pitaju zbog čega njihovih imena nema među darovateljima koje objavljujemo u našem listu Radosna vijest. Razlog je ovaj:

Zagrebačka banka nam od 15. listopada 1999. ne dostavlja izvratke s podacima naših darovatelja (ime i prezime, mjesto stanovanja, visina uplaćenog iznosa i svrhu uplate) kako je to ranije činila. Mi dakle ne znamo tko je uplatio, koliko je uplatio i u na koju nakanu pa stoga nismo u mogućnosti ni objaviti imena naših darovatelja.

Kada sam intervenirao kod spomnute banke rečeno mi je da banka prelazi na drugi način poslovanja (knjiženja) te da će ponovno početi od Nove godine obavještavati vlasnike žiroračuna o svim uplatama. Odlučio sam čekati ne čineći ništa drugo. Ako banka ne ispuni svoje obećanje, Misijska centrala će tražiti drugo rješenje s kojim ćemo biti zadovoljni i mi i naši darovatelji. Zasad se ispričavam našim darovateljima, premda je vidljivo da propust nije na našoj strani.

Anto Burić, svećenik

voditelj Misijske centrale Crkve u Hrvata

OBAVIJEST HODOČASNICIMA U RIM

Tijekom cijele jubilejske godine u bazilici Lateranum u Rimu hrvatske hodočasnike ispovijeda naš bivši misionar fra Franjo Rafael Lipovac.

ODGOVORI NA PITANJA IZ PROŠLOG BROJA:

1. Sustret misionara u Sarajevu održan je u dvorani Pavla VI.
2. Hrvatske misionarke pripadaju: karmelićankama, školskim sestrama franjevkama, Marijinim sestrama, Kćerima Božje ljubavi...
3. Kćeri Božje ljubavi došle su u Ugandu 7. listopada 1998.
4. Naša misionarka u indijskoj državi Orissa zove se Silvina Mužić.
5. Djecu koja prekopavaju kante za smeće u Limi zovu "pilići bez perja."

NAGRAĐENI:

1. Mislav Dušković, Zagreb; 2. Ljubica Daić, Zabok.

NAGRADNA PITANJA:

1. Kako je ime junačke majke iz don Dankova javljanja.
2. Ime djevojke Židovke koja se obratila na katoličku vjeru i postala mučenica.
3. Ime mladog misionara u Peruu koji djeluje s ocem Gerardom Žerdinom.
4. Koliko je svećenika i biskupa ubijeno u Ruandi u tijeku rata i nakon njega?
5. Koliko je potrebno da se sagradi jedna kućica za gubavce?

Odgovore šaljite na adresu:

MISIJSKA CENTRALA, Voćarska 106, 10000 ZAGREB

RADOSNA VIJEST
MJESEČNI INFORMATIVNI LIST
PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA

PRETPLATA I NARUDŽBE

RADOSNA VIJEST

Voćarska 106, 10000 ZAGREB

Tel/faks: 01/46 80 512

GODIŠNJA PRETPLATA

Za tuzemstvo: 60,00 kuna
Za inozemstvo: 35 DEM + avion

KUNSKI RAČUN

Zagrebačka banka dd

30101-620-16

012101-2320441489

U predpolje "Poziv na broj"

Upišite br. 14

DEVIZNI RAČUN

RADOSNA VIJEST

Zagrebačka banka dd - Zagreb

2421982921

Pretplatu i priloge za misije možete slati poštanskom uputnicom na adresu:

Voćarska 106, 10000 ZAGREB

MISIJSKA CENTRALA CRKVE U HRVATA

Voćarska 106, Zagreb

Tel./faks: (01) 46 80 512

GLAVNI UREDNIK

ANTO BURIĆ

Voćarska 106

10000 ZAGREB, tel./faks: 01/46 80 512

UREDNIČKO VIJEĆE

Nacionalno vijeće PMD
Nacionalni direktor PMD
Mons. Slobodan Štambuk
21450 HVAR

Tel. i faks: (00385) 21/741-152

Mobitel: 099-475-152

LEKTURA

Domagoj Grečl

TISAK: "STUBA"

DAROVATELJI

**... Što
god
učiniste
jednomo
od ovih
najmanjih,
meni
učiniste**
(Mt 25,40)

MISIJE

Ana Srpak, Donji Kraljevec 60,00 * Darinka Marković, Zagreb 200,00 * Karlo Rahelić, Čavle 200,00 * Stjepan Martić, Zagreb 200,00 * Marinka Požgaj, Veliki Bukovec 1.000,00 * Marija Bartošek i suradnici misija, Požega 300,00 * Vida Štanfel, Rijeka 200,00 * Obitelj Ljerke Gjuraj, Zagreb 170,00 * Emanuel Lacković, Novi Marof 300,00 * Stanko Šošćarić, Zagreb 165,00 * Tamara i Ive Kopf, Osijek 100,00 * Rosa, Šibenik 50,00 * P. M. Križevci 300,00 * N. N., Zagreb 100,00 * K. R., Zagreb 270,00 * N. N. suradnica, Zagreb 500,00 * Josip i Nataša Demo, Poličnik, Zadar 100,00 * Obitelj Nikić, Zell am See 102,49 * Dean Dinić, Koprivnica 100,00 * Marica Klemenčić, Samobor 200,00 * Mještani Slivnog, Čavle 225,00 * Vera Dadić, Zagreb 200,00 * Danica Car, Zagreb 50,00 * Marija Čičak, Zagreb 100,00 * Obitelj Barčić, Zagreb 300,00 * N. N. Križevci 40,00 * Eva Čretni 200,00 * Barbara Štefan, Prelog 170,00 * Gordana Pavlić, Rijeka 100,00 * Agneza Trdić, Lovran 40,00 * Tomislav i Dragica Ivošević, Njemačka 60,00 * Milka Crnković, Zagreb (6. mj. 99.) 100,00 * Ivan Kovačić, Split (10. mj. 99.) 200,00 * OŠ Ivana Gande, Soblinec, Sesvete 500,00 * Dragica Nikolić, Leprovica - Dugo Selo 100,00 * N. N. 50,00 * Misijska grupa HKZ, Solin 1.840,00 * Obitelj Malenovski, V. Gorica 100,00 * Alojzije Ragužin, Punat 940,00 * Jolanda Bulaja, Split 100,00 * O. B. Rab 200,00 * Stipan Žilić, Zagreb 100,00 * Karlo Rahe- lić, Rijeka 200,00 * Don Alojzije Kne- žević, Jasenice - Obrovac 500,00 * M. R. Velika Gorica 150,00 * Katarina Rodak, Cirkovljani - Prelog 40,00 * Karmen Carić, Dismo 200,00 * Milica Biluš-Gagić, Kaš- tel Stari 100,00 * Katica Kralj, Belovar (11.

mj. 99.) 50,00 * Petar Pelić, Zagreb (11. mj. 99.) 200,00 * Danica Butorac, Zagreb (11. i 12. mj.) 300,00 * Ilija Čabraja, Za- greb (11. mj. 99.) 50,00 * N. N. Zagreb (12. mj. 99.) 1.000,00 * Ivica Moharić, Rijeka (11. mj. 99.) 70,00 * Danijela de Micheli Vitturi (11. mj. 99.) 100,00 * N. N. Stupnik (7. 10. i 11. mj. 99.) 300,00.

GLADNI

Slavica Sudar, Bizovac 50,00 * Josipa, Ivana Rehlicki, Zagreb 200,00 * Divna Jerković, Zagreb 40,00 * Dragica Jakovac, Zagreb 150,00 * Stanko Šošćarić, Zagreb 100,00 * V. R. Varaždin 800,00 * Nada i Dražen Grabovac, Zagreb 100,00 * Obitelj Gunjević, Zadar 140,00 * Katica Sre- zović, Dubrovnik 140,00 * Gordana, Ši- benik 100,00 * J. H. Zagreb 400,00 * Obitelj Vadan, V. Gorica 100,00 * Ljubica, V. Gorica 100,00 * Obitelj Škember, V. Gori- ca 400,00 * Obitelj Vunak, V. Gorica 30,00 * Obitelj Đurin, V. Gorica 20,00 * S. T. Ve- lika Gorica 200,00 * Zora Tadić, Vodice 50,00 * M. M. Donja Zelina 200,00 * Uče- nici 4. c; 5. d; 6. e; i 7. c OŠ Blatine - Škrape, Split 300,00 * Anđelka Peić, Strizivojna 100,00 * Dragutin i Ružica Ledinski, Ko- privnica 100,00 * Josipa Grubišić, Split 100,00 * Mještani Slivnog, Čavle 225,00 * Zora Dolar, Buje 50,00 * Mirna Marjano- vić, Slavonski Brod 50,00 * Silvija Đerek, Du- brovnik 50,00 * Obitelj Basač, Zagreb 100,00 * Danica Cujzek, Zabok 40,00 * Obitelj Tripalo, Daruvar 50,00 * Marija Premec, Gola 100,00 * Dragica Globlek, Koprivnica 100,00 * Ljubica Zvornik, Pre- log 50,00 * Katica Brižić, Preko 100,00 * Marija Marohnić, Križišće 200,00 * Lo- vorka Sopić, Križevci 105,93 * Marija Pi- vac, Split (3. mj. 99.) 58,72 * K. Ž. Zagreb (7. mj. 99.) 70,00 * Danica Butorac, Za- greb (8. mj. 99.) 100,00 * K. Ž., Zagreb (8. mj. 99.) 50,00 * V. L. Zagreb 202,50 * Hrvatska uprava za ceste - RESTORAN - Zagreb 206,14 * Đurđa Pal, Koprivnica 100,00 * Jolanda Bulaja, Split 100,00 * Vinka Kljaković, Vranjic 200,00 * Ivka Či- kato, Dubrovnik 100,00 * Marija Peranić, Zagreb 50,00 * Matilda Laštro, Nin 50,00 * Vera i Magdalena Šaf, Koprivnica (12. mj. 99.) 200,00 * Kata Zovak, Valpovo (12. mj. 99.) 230,00 * "U posredničkoj ulozi" fr Drago Kolimbatović, Rijeka 1.200,00 * Ana Galunić, Zaprešić (11. mj. 99.) 200,00 * N. N. Stupnik (9. mj. 99.) 100,00 * Mate Radoš, Karlovac 200,00.

GUBAVCI

Dragica Jakovac, Zagreb 150,00 * Hrvatska katolička misija, Ulm, Nje- mačka preko vlč. Marka Stipića 8.000,00 * Renata Čulumović, Švicarska 462,51 * Stjepan Brkinjač, Zagreb 100,00 * Gorda-

na Pavlić, Rijeka 50,00 * Marija Pivac, Split (3. mj. 99.) 58,92 * J. K. Zagreb 1.490,00 * N. N. Stupnik (8. i 12. mj. 99.) 200,00.

MISIONARI

Zlata Aničić, Rijeka 50,00 * Vlč. Vla- dimir Stanišić, Pula 500,00 * Štefanija Cmrečnjak, Belišće 200,00 * Sofija Čajko- vac, Đakovo 200,00 * Josip Lautar, Prezid 400,00 * Maja Biljan, Križevci 250,00 * N. N. V. Gorica 400,00 * Obitelj Drljača, V. Gorica 50,00 * Hrvatska katolička misija Ulm, Njemačka preko vlč. Marka Stipića 3.200,00 * s. Janja Čališ, Njemačka 260,00 * Mirjana Bukovski, Osijek 40,00 * M. D. Dubrovnik 150,00 * Ljubica Zvornik, Pre- log 50,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * Tomislav i Dragica Ivošević, Njemačka 400,00 * Marija Pivac, Split (3. mj. 99.) 155,20 * Zdenka Marić, Zadar (2. mj. 99.) 2.318,64 * Marija Mrazović, Križevci 100,00.

Djelo za širenje vjere

Obitelj Ljerke Gjuraj, Zagreb 170,00.

ŠKOLOVANJE DJECE U AFRICI

Ana Vrček, Zagreb 50,00 * Ana Ko- vačević, Sisak 300,00 * Lovorka Sopić, Križevci 600,00 * Marija Pivac, Split (3. mj. 99.) 116,00.

NAŠA DJECA U BENINU

Darinka Marković, Zagreb 100,00 * Zlata Aničić, Rijeka 50,00 * Učenici 1. b OŠ Žuti brijeg, Zagreb 100,00 * Ljubica Dizdarević, Austrija 263,66 * Stanko Šošćarić, Zagreb 100,00 * Gladnoj djeci u Be- ninu kap dobrote šalju majke iz Pučišća 1.800,00 * Tamara i Ive Kopf, Osijek 100,00 * Ž. Šibenik 200,00 * Ivka Davidović, Semič, Slovenija 400,00 * Ljubica Ma- rić, Sisak 400,00 * Mira Maček, Varaždin 2.000,00 * N. N. Bjelovar 50,00 * Maja Biljan, Križevci 50,00 * Tamara, Križevci 10,00 * Draženka, Križevci 10,00 * A. S. Karlovac 100,00 * Marija Cerčić, Karlovac 600,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * Mo- litvena zajednica Majke milosti na Trsatu, Rijeka 600,00 * Gordana Pavlić, Rijeka 50,00 * Ivan Kovačić, Split (10. mj. 99.) 1.000,00 * Marina Cividini, Zagreb 1.670,00 * I. turnus OŠ Eugena Kumičića, V. Gorica 410,00 * Obitelj Glamuzina, Omiš 50,00 * N. N. 200,00 * Jolanda Bu- laja, Split 100,00 * Luci Sočak, Slovenija 100,00 * Sestre milosrdnice, M. Lošinj 200,00 * Manda Šikić, Zadar 100,00 * Katica Vuković, Jesenice (9. mj. 99.) 800,00 * Marija Bartolovac, Zagreb 100,00.

